

onafhankelijk studentenblad

veto

jaargang 49 nummer 9
27 maart 2023
tweewekelijks blad
erkeningsnummer p706128
afgiftekantoor Leuven

bpost

PB-PP|B-02817
BELGIË(N)-BELGIQUE

Het laatste avondmaal?

De ongezonde gewoontes
van de student

Zo vind je
een kot

Kijkje in het
Husserlarchief

Nachtlawaai
alomtegenwoordig

Hoofdredacteur Joanna Wils
Redactiesecretaris en verantwoordelijk uitgever Jan Costers **Redacteur foto** Sharon Poppe **Redacteur illustratie** Freya Caris
Redacteur onderwijs Wolf France **Redacteur sociaal** Simon Tibo **Redacteur student** Kasper Nollet **Redacteur cultuur** Lore Meesters **Redacteur onderzoek** Thor Deyaert
Verantwoordelijke navraag Xhoana Memçaj
Verantwoordelijke evenementen Jeremy Van Weyenbergh **Verantwoordelijke groepsgevoel en welzijn** Lara Lismont **Verantwoordelijke Instagram** Lenne Schoenmakers
Verantwoordelijke Veto English Victoria Casteels **Verantwoordelijke ronddeling** Pascal Beyer **Verantwoordelijke strip** Anne-Leen Declercq

Eindredactie Femke Beutels, Freya Caris, Wolf 'VDB, want God is van ons parochie en rijdt met de fiets' France, Tijs 'Ikzelf na mijn dood' Keukeleire, Lara Lismont, Emma Devillé, Joanna 'Avicii' Wils, Kasper 'Tony Stark' Nollet, Vincent 'Alan Rickman' De Vocht, Kimia Anoushesh, Lore Meesters, Thor 'Iemand die mij kan vertellen welke boeken er allemaal in de bibliotheek van Alexandrië lagen' Deyaert, Arno Faggio Del Giglio, Eva Coppens, Elise Renckens, Robin 'Caroline Pauwels' Geukens **Vormgeving** Jan 'Norm Macdonald' Costers **Cover** Femke Van Crombrugge, Jan Costers **Schrijvers** Sigrid Justens, Robin Geukens, Elias Fret, Simon 'Monnik Gyatso' Tibo, Femke Beutels, Freya Caris, Kasper Nollet, Lore Meesters, Jana Vandeper, Marie Wagemans, Victoria Casteels, Elien Stouten, Xhoana Memçaj, Joanna Wils **Illustratoren** Freya Caris, Gaëlle 'Ötzi' Delandmeter, Celia 'De diplodocus' Delandmeter, Anastasia 'opoe Lenin' Arnhold, Medha 'Virginia Woolf' Sankar, Emilia Van Droogenbroeck, Anne-Leen 'Quinn de Eskimo' Declercq **Fotografen** Lore Meesters, Joanna Wils, Femke Van Crombrugge, Femke Beutels **Vertalers** Rachel 'moet ik nu kiezen tussen Leonard Cohen en David Bowie??' Poels, Victoria 'Maria #feminism' Casteels **Beeldpagina XL** Freya Caris **Beeldpagina** Freya Caris **KU Leugen** Lara Lismont, Jan Costers, Joanna Wils

Veto is een uitgave van de Leuvense studentenkoepel LOKO. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

Wil je hier volgende keer ook vernoemd staan? Kom dan naar onze redactievergadering op donderdag om 20u in 's-Meiersstraat 5, bezoek onze Facebookgroep of stuur een berichtje naar veto@veto.be en beantwoord de vraag 'Wie mag van jou herrijzen op Pasen (in plaats van Jezus)?'

Luc Sels trekt naar Congo 4-5

Rector bezoekt het Afrikaanse land naar aanleiding van 70-jarige samenwerking

De achterkamer van het Vlaamse onderwijsbeleid 6-7

Wat is (de macht van) de Commissie Hoger Onderwijs?

Studenten leven te ongezond 8-9

De kwalijke gebruiken van studenten

'Wij zijn eigenlijk één hechte familie' 10-12

Het leven als student in een residentie met Omkaderd Wonen

De erfzonde van de Belgische politiek 13

Robin Geukens en Marie Wagemans over nepotisme in de politiek

Nachtlawaaï alomtegenwoordig in Leuven 14-15

En campagne van de stad om het probleem aan te pakken

'Het is een mythe dat bepaalde mensen minder nood hebben aan slaap' 16

De gevolgen van nachtlawaai voor de gezondheid

Strip 17

Werk van Bernard Tant

'Zo zou een Appeltanskot zelfs een kwaliteitslabel kunnen krijgen' 18

De negatieve reactie op het toekomstige Vlaamse kotlabel

Beeldpagina 19

Werk van Freya Caris

Beeldpagina XL 20-21

Vetoquiz 2023 in beeld

navraag Roberta Metsola 34-36

Zo vind je een kot in tijden van kotentekort 22-23

Tips en tricks voor wie nog moet beginnen aan de zoektocht

Rector Oekraïense topuniversiteit: 'Het Westen veroorzaakt een grote braindrain' 24-25

Interview met Timofiy Milanov over het hoger onderwijs in Oekraïne

Het Husserl-archief: oorlog, opportunisme en filosofie 26-28

Een bezoek aan de opmerkelijke collectie van het HIW

Heer duizendpoot 29

Episodisch kortverhaal van Anne-Leen Declercq

De reuzeninktvis 30

Kleine kunst van Freya Caris

PuzzelArenberg 31

Wiskundige puzzels voor bollenbozen

Dubbel geboekt 32

Bram Schaefer en Toon Robberecht over boeken met impact

Cultureel eetgoed 33

Rwandese ibutoki met Laetitia

Sjarels crypto 37

Cryptisch puzzelplezier

KU Leugen 38-39

Ontdek Jezus, begin niet bij de grot

EDITORIAAL

Wat we zelf doen, doen we beter?

Op 15 maart maakte de Vlaamse regering bekend dat er een Vlaams kotlabel aankomt. Dat label moet in heel Vlaanderen duidelijk maken aan studenten of een kamer kwaliteitsvol is of niet. Voorlopig houdt het label enkel rekening met drie basiscriteria: woningkwaliteit, brandveiligheid en een stedenbouwkundige vergunning.

Een vierde criterium 'studentvriendelijkheid' werd tot ongenoegen van studentenvertegenwoordigers nog niet opgenomen in het keurmerk. Een bijkomende studie, die een jaar in beslag zal nemen, zal onderzoeken hoe dat criterium gemeten kan worden. Nochtans staat die praktijk in het geval van het al langer bestaande Leuvense kotlabel wel al op punt.

Wat er met die lokale en vaak al beter afgestelde labels zal gebeuren eens het Vlaamse wordt uitgerold, is onduidelijk. Blijven ze naast elkaar bestaan, dan kan dat voor verwarring zorgen bij studenten, terwijl het initiatief uniformiteit beoogt. Als ze moeten verdwijnen wordt in Leuven jaren aan trial and error – die geleid hebben tot een hoogstaand kwaliteitslabel – de vuilnisbak in gekieperd.

Dat hierover bij alle partners die mee aan tafel zaten nog veel onduidelijkheid en onenigheid bestaat, zegt misschien iets over de vaart waarmee alles moest gebeuren. In de wandelgangen klinkt het dat de minister de vlucht vooruit koos en de partners op snelheid pakte met zijn communicatie. Zij wilden liever nog wat meer aftoetsen.

Hetzelfde geldt voor het vierde criterium 'studentvriendelijkheid': als het doel toch is om dit op termijn mee te nemen in de beoordeling, kan je je afvragen waarom de minister niet wacht met de uitrol van het Vlaamse keurmerk tot dit helemaal op punt staat.

De verklaring ligt misschien in de timing: de uitrol staat nu gepland voor januari 2024, net op tijd voor de verkiezingen. Is het Vlaamse kotlabel dan een poging om nog snel wat studententemmen te werven? De vraag stellen, is ze beantwoorden, zou een cynicus zeggen.

In de huidige kotenkrapte, waarbij heel snel beslist moet worden over het al dan niet nemen van een kot, zijn Vlaamse studenten gebaat met een duidelijk en kwalitatief hoogstaand kotlabel. Niemand heeft wat aan een dode mus die niet alle noodzakelijke criteria in acht neemt en de bestaande, betere labels ondergraaft. ☹

Simon Tibo is redacteur sociaal. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

lees verder op veto.be

Luc Sels trekt naar Congo

In aanloop naar de 70-jarige samenwerking tussen de KU Leuven en haar Congolese zusteruniversiteiten trok een KU Leuven-delegatie naar het Afrikaanse land. Rector Luc Sels wil zowel Belgische investeringen als wederzijdse samenwerking opdrijven.

Luc Sels, de rector van de KU Leuven, reisde onlangs naar de Democratische Republiek Congo. Dat naar aanleiding van het nakende 70-jarig bestaan van de samenwerking met haar partneruniversiteiten in dat land. Hij heeft er gesproken met de Congolese president Félix Tshisekedi en collega's van de Congolese partneruniversiteiten. Sels belooft dat de samenwerking tussen de KU Leuven en de partneruniversiteiten de komende jaren nog intensiever zal worden.

'Met investeringen en uitwisselingen willen we hun groeikansen vergroten'

Luc Sels, rector KU Leuven

Naast zijn vicerectoren Peter Lievens en Chris Van Geet was ook Vincent Blondel, de rector van de Université Catholique de Louvain (UCL) aanwezig. Zij spraken er met de rectoren van zusteruniversiteiten Université de Kinshasa (UNIKIN) en Université Catholique du Congo (UCC). De gesprekken werden afgesloten met een nieuw samenwerkingsakkoord tussen de twee Belgische universiteiten en UNIKIN.

Intensievere samenwerking

Sels onthult hoe de samenwerking tussen UNIKIN en UCC uit de tijd van het koloniale Congo stamt. 'De KU Leuven heeft toen een campus opgericht in het toenmalige Leopoldstad, nu Kinshasa, onder de naam Lovanium', vertelt Sels. Na de onafhankelijkheid van Congo kreeg ook de campus een eigen juridisch statuut.

'Net zoals de KU Leuven heeft Lovanium zich ook moeten hervormen na studentenprotesten', gaat Sels verder. In 1971 werd de universiteit herdoopt tot Université Nationale du Zaïre (UNAZA). Later vervelde die universiteit tot de Université de Kinshasa. 'Maar ook de UCC heeft historische banden met Lovanium', voegt Sels toe.

De KU Leuven werkt al lang samen met die Congolese zusteruniversiteiten, maar wil die banden nog verder versterken. 'Volgend jaar herdenken we de 70-jarige verjaardag van de oprichting van de campus Lovanium: een geschikt moment om de hechte samenwerking met haar opvolgers te vieren', aldus Sels. Volgens hem is dat ook een goede gelegenheid om de vele individuele samenwerkingen van faculteiten meer te bundelen.

'Bovendien is het de ideale manier om de wederkerigheid van onze samenwerking te beklemtonen', vervolgt Sels. Volgens de rector is er een grote wisselwerking tussen de Congolese en Belgische universiteiten: 'Zo plannen we om in 2024

een groep beloftevolle Congolese professoren naar België te halen om onze studenten meer vertrouwd te maken met de problemen van Centraal-Afrika.' Niet alleen de socio-economische ontwikkeling van de regio, maar ook de rol van haar regenwoudgebied voor het klimaat zijn volgens Sels erg relevant.

Investeringen broodnodig

Sels grijpt de zeventigste verjaardag van de samenwerking ook aan om de investeringen in gezamenlijk onderzoek op te drijven: 'Zo kunnen we de impact van onze universiteiten op de Congolese samenleving vergroten.' Sels wil door die investeringen personeel motiveren om aan Congolese zusteruniversiteiten te gaan werken en vice versa.

'Deze reis heeft mijn beeld van de DRC enorm veranderd'

Luc Sels, rector KU Leuven

'In Congo hebben ze door financiële problemen te weinig goed opgeleide professoren, maar talent is er voldoende', verduidelijkt Sels. Met investeringen en uitwisselingen wil hij hun groeikansen vergroten.

tekst: Robin Geukens
illustratie: Freya Caris

Printjes voor iedereen!

Next day delivery
bij je thuis, op je kot of
in de dichtstbijzijnde
Acco Shop

Goedkoopste manier
om je lesnotities te
printen

20% korting met code
PRINTSVETO
acco.be/printservice

Acco helpt studeren,
wij sprinten
om voor jou te printen

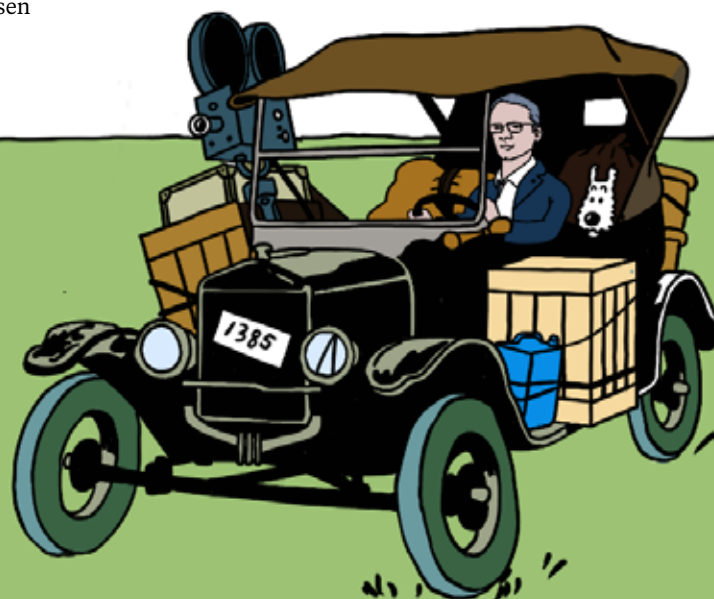
acco
Learn better, grow smarter.

Historische band blijft belangrijk

Sels geeft aan dat die investeringen vanuit België broodnodig zijn aangezien het de Congolese zusteruniversiteiten ontbreekt aan voldoende overheidsfinanciering. 'Dat is natuurlijk logisch omdat het land in het oosten gebukt gaat onder een burgeroorlog en in het westen versmacht raakt door een demografische explosie', vertelt hij. Aangezien Kinshasa binnen enkele decennia de grootste stad ter wereld kan zijn, moeten die investeringen volgens Sels snel komen.

Sels beklemtoont ook de verantwoordelijkheid die de historische band met zich meebrengt. 'Die is rechtstreeks zichtbaar in de samenwerking. Maar dat we onze samenwerking willen vergroten heeft ook te maken met het idee dat we gezamenlijk meer impact kunnen creëren', verduidelijkt Sels. Hij benadrukt dat we te allen tijde moeten voorkomen dat de universiteiten UNIKIN en UCC meegezogen worden in de negatieve spiraal waar de rest van de Congolese samenleving zich stilaan in bevindt.

Aangezien de 70-jarige verjaardag eigenlijk maar volgend jaar plaatsvindt, zal Sels volgend jaar opnieuw afreizen naar Congo. Het verhaal van Sels in Congo is dus nog lang niet ten einde. Hij blikt positief terug op zijn eerste reis naar Congo: 'Het heeft mijn beeld van de DRC enorm veranderd.' Sels houdt er ondanks zijn besef hoe moeilijk Congo het heeft vooral hoop aan over. ³

De achterkamer van het Vlaamse onderwijsbeleid

De Commissie Hoger Onderwijs adviseert de Vlaamse overheid – vaak met succes – over de oprichting van nieuwe opleidingen. Universiteiten en hogescholen zetten vraagtekens bij de raad, haar samenstelling en haar oordeel.

tekst: [Elien Stouten](#) en [Wolf France](#)
illustraties: [Freyja Caris](#)

Enkele weken geleden ontstond een hetze omtrent de afkeuring van een reeks Engelstalige richtingen waarvoor geen volwaardig Nederlandstalig alternatieven meer zouden bestaan. Ook vorig jaar werden vijf anderstalige opleidingen geweigerd. De laatste weigering was voor de Vlaamse universiteiten de spreekwoordelijke druppel: de rationalisering van het onderwijs wordt volgens hen afgeremd om ideologische redenen.

Aan de oorsprong van die beslissing stond de Commissie Hoger Onderwijs (CHO). Dat is een bijzondere commissie die advies geeft over nieuwe richtingen aan de Vlaamse regering. Volgens doctoraatsstudent onderwijsrecht Dylan Couck (UGent) kan je je bij die beslissingen, zeker vanuit juridisch perspectief, vragen stellen.

'Als alles helder is, is een bijkomende stap misschien wel onnodig'

[Tine Baelmans](#), *vicerector Onderwijsbeleid*

Desondanks kreeg vooral minister van Onderwijs Ben Weyts (N-VA) bagger van de Vlaamse rectoren over zich heen. Onderhuids leeft er heel wat onvrede over die adviesraad, haar werking en haar samenstelling. Naar de buitenwereld toe blijft het vooralsnog oorverdovend stil.

Een zoveelste, onnodige schakel?

De commissie is verantwoordelijk voor het goedkeuren van de opleidingen die hoger onderwijsinstellingen willen aanbieden. Daarnaast bekijken ze ook hoe deze opleidingen kunnen worden vormgegeven. Dat doen ze in de vorm van adviezen aan de Vlaamse regering. Maar via die adviezen kan ze, zeker onrechtstreeks, invloed hebben op de autonomie van universiteiten en hogescholen. 'Studenten voelen die invloed in de keuzes die ze kunnen kiezen', beaamt Couck.

Tine Baelmans, vicerector Onderwijsbeleid aan de KU Leuven, stelt de noodzaak van zo'n adviserende commissie voor elk dossier in vraag: 'Het is een zoveelste stap in de aanvraagprocedure.' Volgens haar moet de controle door een extra commissie kunnen herbekeken worden: 'Als alles helder is, is zo'n bijkomende stap misschien wel overbodig en kan de decretale toetsing aan de regeringscommissarissen worden overgelaten.'

Julien De Wit, voorzitter van de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS), is dan weer meer

voorstander van het bestaan van zo'n commissie. Volgens hem zit het concept van de commissie goed. 'Bovendien is het een plek waar we als studentenvertegenwoordigers rechtstreeks met beleidsmakers kunnen samenzitten', vervolgt hij. Hij is dus overwegend positief, al geeft hij toe dat de resultaten soms achterblijven.

In stilzwijgen gehuld

Opvallend is dat weinig respondenten in het onderwijsveld hun medewerking wensten te verlenen aan de totstandkoming van dit artikel. Hooggeplaatste onderwijsactoren wisten ofwel niets van de CHO, of waren bang lopende procedures in gevaar te brengen: de omerta was opvallend.

De leden worden benoemd door de Vlaamse regering en hebben dus willens nillens een politieke stempel

Ook de commissie zelf wenste niet te reageren na herhaaldelijk verzoek bij verschillende leden en de woordvoerder. Volgens Weyts is het niet vreemd dat een adviesorgaan terughoudend is om zich in politiek vaarwater te begeven. 'Het is aan ons, degene die de beslissingen nemen, om die toe te lichten en te verdedigen', verduidelijkt hij.

De Wit treedt Weyts erin bij dat de commissie een goede zoek is. 'Het is nuttig dat een groep experts de tijd neemt om die dossiers grondig te bestuderen en op basis daarvan advies te geven

Watte?

De Commissie Hoger Onderwijs (CHO) werd opgericht in 2013. In dat jaar werd het Gecodificeerd Decreet betreffende het hoger onderwijs gestemd, ook wel de Codex Hoger Onderwijs genoemd. In die codex zijn alle regels vastgelegd waaraan de commissie moet voldoen. Zo mogen de leden van de CHO geen rechtstreekse band hebben met de universiteiten en hogescholen. Op die manier wilde de Vlaamse regering onafhankelijk advies garanderen.

De Commissie Hoger Onderwijs mag niet verward worden met de meer bekende Commissie Onderwijs. Die laatste komt wekelijks samen en debatteert over onderwijs in de brede zin van het woord en niet enkel over hoger onderwijs. In de Commissie Onderwijs zetelen Vlaamse Parlementsleden; in de Commissie Hoger Onderwijs zetelen aangestelde 'onafhankelijke' experts.

De Commissie Hoger Onderwijs bestaat naast een vaste kern uit twee cellen, met elke drie à vijf leden: de cel **taalregeling** en de cel **macrodoelmatigheid**. Vooral die eerste kwam de laatste weken veel in het nieuws nu het debat rond verengelsing een kookpunt heeft bereikt. Ze handelt namelijk over de taalequivalentievoorwaarden van anderstalige opleidingen.

De cel macrodoelmatigheid beoordeelt dan weer de meerwaarde van nieuwe opleidingen voor de arbeidsmarkt. Indien de commissie naar eigen inzicht een opleiding overbodig of onwenselijk vindt, kan ze daar dus een negatief advies over uitbrengen. Op die manier heeft ze heel veel macht. De Vlaamse regering hoeft dat advies wel niet te volgen, en kan er ook tegen ingaan.

aan de Vlaamse regering', duidt Weyts. Ook Couck vindt het verdedigbaar dat er extern advies wordt ingewonnen.

Politiek benoemde onafhankelijken

De aanstelling van de adviesraad lijkt meer ruimte te laten voor debat. De leden worden namelijk benoemd door de Vlaamse regering en hebben dus willens nillens een politieke stempel. Sommigen, zoals consultant Noël Slangen,

hebben in het verleden zelf de lijst van één van de coalitiepartijen gesierd. De aanstelling door de Vlaamse regering werd vastgelegd in de Codex Hoger Onderwijs.

Op haar website benoemt de commissie haar leden wel als 'onafhankelijke deskundigen uit het hoger onderwijs en hoger beroepsonderwijs'. In de realiteit vereist lidmaatschap echter geen achtergrond in het onderwijs of rond onderwijsbeleid. Zo is voorzitter Margot Cloet wel pedagoog van opleiding, maar nu werkzaam als bestuurder bij Zorgnet-Icuro. Ze heeft een verleden op kabinetten van CD&V-ministers, maar nooit bij de minister van Onderwijs.

Maar ook hier wenst niemand zich openlijk aan enige vorm van kritiek te wagen. Weyts verdedigt de samenstelling met de stelling dat iedereen belang heeft bij een goed hoger onderwijs. 'De hele samenleving is rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken bij het opleidingsaanbod van het hoger onderwijs', verduidelijkt hij.

'Zuiver juridisch zijn sommige aanbevelingen in vraag te stellen'

[Dylan Couck](#), *doctoraatsstudent onderwijsrecht*

Met de huidige samenstelling probeert Weyts expertise vanuit het werkveld en de maatschappij binnen te brengen in het onderwijsbeleid. Volgens Couck en De Wit kan die instelling zowel positief als negatief uitpakken.

Genoeg kennis van zaken?

De CHO moet advies geven over uiteenlopende opleidingen, gaande van Geneeskunde tot Rechten. De expertise van haar leden zou moeten toelaten over die grote verscheidenheid aan dossiers uitspraken te doen, maar daarover bestaat volgens Couck twijfel. Baelmans vraagt zich anderszins af of de verschillende perspectieven op maatschappelijke noden wel genoeg met elkaar afgetoetst worden. 'Mogelijk ontbreken er enkele cruciale perspectieven', besluit Couck.

'Voor de beoordeling van de macrodoelmatigheid (*zie kader, red.*) is het goed dat er experts met verschillende achtergronden – niet enkel onder-

wijsexperts – zetelen in de commissie', stelt Couck. De Wit nuanceert: 'Bovendien kunnen ze zich specialiseren in de materie: sommigen zijn heel goed op de hoogte.'

'Er wordt soms aan cherry picking gedaan'

[Julien De Wit](#), *voorzitter VVS*

Ook Baelmans valt hen bij: 'We leven in een rechtstaat en kunnen altijd in beroep gaan tegen beslissingen van de regering, die gebaseerd zijn op het oordeel van de commissie.' De CHO is in haar aanbevelingen steeds gebonden door de decretale bepalingen en voert in die zin een onafhankelijke toets uit. 'Dit proces louter in handen leggen van de Commissie voor Onderwijs zou de toetsing en het vormgeven van het decretaal kader door elkaar laten lopen', stelt Baelmans. De adviezen van de CHO berusten volgens haar op 'heldere decreten'.

Een juridische twistappel

Couck maakt zich zorgen over de affiniteit van de adviesraad met onderwijsrechtelijke principes en meent dit te merken in sommige adviezen: 'Zuiver juridisch zijn sommige aanbevelingen in vraag te stellen.'

Daarbovenop boet de commissie in aan continuïteit bij elke wissel van de macht, met alle gevolgen van dien voor universiteiten en hogescholen. Dossiers, zoals de aanvraag van een nieuwe opleiding, vergen voorbereiding van de hogeronderwijsinstellingen. Momenteel kan er volgens Couck onvoldoende op vertrouwd worden dat de commissie bij haar beslissingen een bepaalde gedragslijn aanhoudt die voldoende voorspelbaarheid biedt.

Omdat er politieke belangen spelen, verliezen uitspraken van expertorganisaties af en toe hun contextualisering, aldus De Wit: 'Er wordt soms aan *cherry picking* gedaan.' De Wit bevestigt dat niet alleen VVS ten prooi valt, maar ook samenwerkingsverbanden tussen de hoger onderwijsinstellingen, zoals de Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vlir) en de Vlaamse Hogescholenraad (Vhlor).⁹

Onderwijs kort

Kort nieuws uit het onderwijslandschap.

tekst: [Wolf France](#) en [Xhoana Memçaj](#)

VUB lanceert Caroline Pauwels Academy of Critical Thinking

Op maandag 20 maart lanceerde de Vrije Universiteit van Brussel (VUB) de Caroline Pauwels Academy of Critical Thinking (PACT). Dat gebeurde met een lezing van filosofe Alicja Gescinska en tussenkomsten van Jonathan Holslag en Kathleen Van Den Deale. Met behulp van die kritische stemmen werd de ruimte voor vrij onderzoek en wetenschappelijk denken symbolisch geopend.

De academie is een project van wijlen Caroline Pauwels, dat ze nog had opgestart toen ze rector was van de VUB. PACT droeg toen nog niet haar naam, maar haar persoonlijke missie om met dialoog de samenleving naar een hoger niveau te tillen, zit volgens de VUB nog in het project ingebakken.

PACT heeft tot doel een kritische dialoog vanuit de universiteit aan te gaan en daarbij zowel onderzoekers als studenten te betrekken. In zijn speech op het openingseven formuleerde huidig rector Jan Danckaert het zo: 'We willen met PACT bevlogen denkers en geëngageerde wetenschappers uit het binnen- en buitenland, van binnen en buiten de universiteit, uitnodigen om de kritische dialoog aan te gaan.'

KU Leuven rijkt eredoctoraat uit aan prof. Amal Clooney

Op donderdag 23 maart reikte de KU Leuven een eredoctoraat uit aan Amal Clooney, een advocaat en voorvechter van mensenrechten. Daarmee wil de KU Leuven de bijdrage van prof. Clooney aan het internationaal recht en de mensenrechten in de schijnwerpers plaatsen. De promotor van het eredoctoraat was professor internationaal recht Gleider Hernández.

Amal Clooney was als advocaat betrokken bij rechtszaken zoals het Joegoslavië-tribunaal en bij de discussies rond de Armeense genocide. Tijdens haar keynote speech benadrukte Clooney het belang van het beschermen van fundamentele rechten en vrijheden van alle mensen, ongeacht hun achtergrond of status.

Studenten leven te ongezond

In een *Veto*-enquête zegt 62% procent van de 117 deelnemers dat het studentenleven hen ongezonder heeft gemaakt. Experts merken op: studenten zitten te veel, eten te weinig fruit en beperken met moeite problematisch alcoholgebruik.

Een goede gezondheid hangt af van verschillende zaken. Volgens Lode Godderis, hoogleraar bij de eenheid Omgeving en Gezondheid aan de KU Leuven, betekent het jezelf in staat voelen om gezond te leven op fysiek, mentaal en sociaal vlak.

Dat blijkt een grote uitdaging voor nieuwe studenten, die plots zelf de verantwoordelijkheid voor hun levensstijl dragen. Kirsten Plessers, verantwoordelijke gezondheidsbevordering bij Stuvo, benadrukt dat gezondheid ook met veerkracht te maken heeft. 'Gezond zijn betekent dat je zelf de regie over de determinanten van je gezondheid in handen neemt. Daarbij horen gezonde leefstijl-keuzes.'

Beweging

Beide experts beamen dat het belangrijk is om tijdens de studententijd al te letten op (on)gezonde leefgewoonten. Een grote zorg bij studenten is hun gewicht en een gebrek aan beweging. Godderis nuanceert dat: regelmatig bewegen is niet zo'n grote aanpassing als je denkt. Dagelijks een halfuur bewust bewegen maakt al een wereld van verschil volgens hem. Idealiter doe je wekelijks 75 minuten aan sport of beweeg je 150 minuten aan matige intensiteit.

'Groenten moeten eigenlijk het grootste deel van je maaltijd uitmaken'

Rikka De Roy, hoofd studentengezondheidscentrum

Daarnaast is langdurig zitten een veelvoorkomend probleem. Godderis raadt daarom aan om te investeren in bijvoorbeeld een walking desk, of om je volgende groepswork al wandelend te overleggen. 'Zolang je regelmatig de benen strekt, kan zitten weinig kwaad. Zelfs eens grondig je kot poetsen, kan dan als een workout tellen.'

Bewegen is overigens in veel gevallen de oplossing, aldus Godderis. Veelvoorkomende klachten, zoals vermoeidheid en een gebrek aan concentratie, kunnen verrassend genoeg beter worden verholpen door een stevige wandeling dan een korte powernap.

Fris maar ook fruitig

Wat voeding betreft eten studenten vaak te weinig van het goede. Meer dan 20 procent van de bevrageden eet nooit of minder dan één keer per week fruit. Groenten zijn dan weer populairder: 70 procent eet ze meerdere keren per dag. Toch is dat volgens Rikka De Roy, hoofd van het studentengezondheidscentrum, nog te weinig. 'Groenten moeten eigenlijk het grootste deel van je maaltijd uitmaken. Met een blaadje sla ben je er dus niet van af.'

'Het is vooral belangrijk dat een voedingspatroon evenwichtig is'

Lode Godderis, hoogleraar eenheid Omgeving en Gezondheid

De aanbevolen hoeveelheid fruit bedraagt maar liefst drie stuks per dag, maar nog geen 10 procent van de bevrageden voldoet daaraan.

Langs de andere kant stelt maar liefst 65 procent dat ze nooit of minder dan één keer per week fastfood eten. Af en toe kan dat echter geen kwaad, geeft Godderis aan. 'Het is vooral belangrijk dat een voedingspatroon evenwichtig is.' Volgens Plessers komt het er dan wel op aan om meer plantaardig te eten en bewerkt rood vlees te vermijden.

Te veel drank

Of studenten voldoende water drinken is voorsnog niet duidelijk. Toch zijn er respondenten die in onze bevraging aangeven dagelijks één glas of minder te nuttigen. Plessers en De Roy hame ren op minimaal anderhalve liter per dag als gewenste hoeveelheid. 'Het volstaat niet om te drinken wanneer je dorst hebt. Verspreid hydratatie doorheen de dag', stelt De Roy.

Alcohol reduceer je best tot een minimum. De preventieve richtlijn voor alcohol van het Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD) bedraagt maximaal tien glazen per week. Godderis voegt daaraan toe om het aantal glazen per zitting te beperken tot vier. 32 procent van de bevrageden geeft echter aan daar ruim boven te zitten.

tekst: Freya Caris en Femke Beutels
beeld: Freya Caris

Fruitsap is vaak een alternatief voor alcohol op recepties en dergelijke. Volgens De Roy mogen we dat echter niet zien als een volwaardige vervanging van fruit: drie stuks per dag blijven sterk aanbevolen. Vers geperst komt het dan wel in de buurt, maar verpakte fruitsappen uit de supermarkt bevatten veel toegevoegde suikers, die je beter kan vermijden. 'Eigenlijk zou water de basis moeten zijn als dagelijkse dorstlesser', klinkt het. Ook Godderis raadt aan om een stuk fruit te eten in plaats van smoothies of fruitsap te drinken. Zo krijg je naast vitamines ook voldoende vezels binnen.

Invloed op mentaal welzijn

Tegelijk worden fysieke gezondheidsklachten dikwijls gelinkt aan onze gemoedstoestand, geven De Roy en Plessers aan. Simpele aanpassingen in onze levensstijl kunnen dus een essentieel verschil maken in hoe we ons voelen. 'Het is een kwestie van de vicieuze cirkel te doorbreken.'

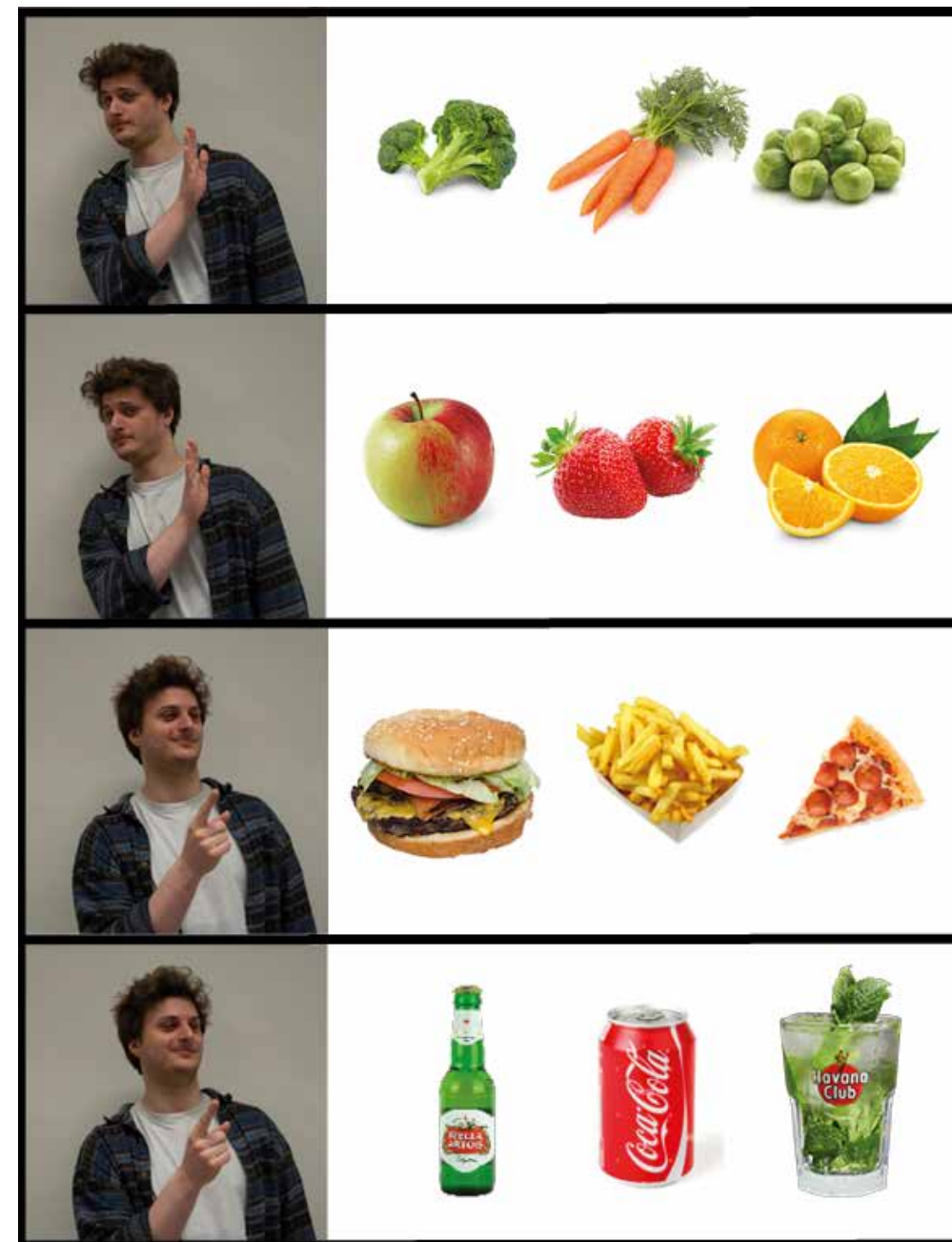
Een 'toenemend percentage' van universiteiten en hogescholen wordt verwacht om tegen 2025 een gezondheidsbeleid te voeren

Begin maart gaf Plessers namens Stuvo een presentatie voor de Algemene Vergadering van LOKO over de gevaren van een slechte gezondheid bij studenten. De gevolgen voor het mentale welbevinden van studenten kreeg er de aandacht, bijvoorbeeld wat alcoholgebruik betreft.

Overmatig alcoholgebruik versterkt psychische klachten, of lokt ze zelfs uit. Denk daarbij aan sombere gevoelens, angst, impulsiviteit, geheugen- en slaapmoeilijkheden. Ook cannabis zorgt op korte termijn voor een risico op angst, verwardheid, paranoïde gevoelens en geheugenproblemen.

Studententijd: ongezondste periode van je leven?

In 2018 keurde de Vlaamse regering de gezondheidsdoelstelling 'De Vlaming leeft gezonder in

2025' goed. Volgens Plessers is het hoger onderwijs de ideale plaats om een preventief gezondheidsbeleid te voeren.

Wina organiseerde onlangs een alcoholvrije cantus, maar het blijft een zeldzaam fenomeen

Specifiek wat onderwijs betreft koestert Vlaanderen de volgende doelstellingen: tegen 2025 zou 80% van de basisscholen en 80% van de secundaire scholen een preventief gezondheidsbeleid moeten voeren dat voldoende kwaliteitsvol is. Ook een 'toenemend percentage' van universiteiten en hogescholen wordt verwacht om tegen 2025 een gezondheidsbeleid te voeren.

Plessers stelde aan de studentenkringen onder LOKO voor om gezondheidskwesties mee te nemen in de manier waarop ze activiteiten organiseren. Zeker met het oog op de kiesweken liggen er kansen volgens haar.

Zo wees Plesser bijvoorbeeld op de verkoop van gezonde snacks en alcoholvrije drank, en een alcoholvrije cantus. Studentenkring Wina organiseerde er onlangs al zo een, maar het is nog steeds een vrij zeldzaam fenomeen. Tot slot zouden volgens Plesser ook fakbars kunnen kijken naar een evenwichtiger aanbod. Het aanbod en de prijzen kunnen op zo'n manier worden opgesteld dat non-alcoholische dranken aantrekkelijker worden om te consumeren.☺

De plechtigheid vond plaats aan de KULAK, de KU Leuven-campus in Kortrijk. Ze werd bijgewoond door gasten uit zowel de academische wereld als daarbuiten. Daarnaast mochten ook een aantal studenten aanschrijven. Zij kregen na de uitreiking de kans om vragen te stellen aan de kersverse eredoctor. Zo konden de studenten stilstaan bij de keuzes van prof. Clooney omtrent openbare dienstverlening, belangenbehartiging en activisme.

UGent wil met externen aanpak grensoverschrijdend gedrag verbeteren

De UGent werkt aan een beleidsplan om haar aanpak van grensoverschrijdend gedrag te verbeteren. De universiteit plant om zowel het meldpunt, de tuchtprocedure, de communicatie als de sensibilisering onder de loep te nemen.

Om dat te verwezenlijken wil de universiteit externe experts toelaten tot de tuchtorganen. De universiteit hoopt zo respectvol gedrag aan te moedigen en grensoverschrijdend gedrag kordater te kunnen aanpakken. Zowel studenten als personeel zouden dus onderhevig worden aan de mening van externe experts bij het doorlopen van een tuchtprocedure.

Het is echter decretaal onmogelijk om vanuit de Raad van Bestuur van een universiteit bevoegdheden te delegeren aan externen. Om dat toch mogelijk te maken, wil de Vlaamse regering een nieuw bijzonder decreet laten stemmen dat handelt over de delegatie door de raad van bestuur van de UGent en UAntwerpen.

Het gaat voorlopig nog maar om een voorontwerp. Voor het wijzigingsdecreet gestemd wordt, zal er eerst advies van onder andere de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) moeten worden ingewonnen. Daarna moet nog onderhandeld worden met de sociale partners en moet het decreet voorgelegd worden aan de Raad van State. De inclusie van externen in de aanpak van grensoverschrijdend gedrag aan de UGent is dus nog niet voor direct.☺

Resultaten in 't kort

☺ 62 procent van de bevrageden geeft aan minder gezond te leven sinds ze begonnen te studeren, 15,5 procent leeft net gezonder.

☺ 70 procent van de bevrageden zit dagelijks 6 à 8 uur neer, bij 27 procent is dat zelfs meer dan 9 uur.

☺ Ongeveer de helft van de bevrageden doet af en toe aan sport, 29 procent vaak en ongeveer 20 procent nooit.

☺ Meer dan 20 procent van de bevrageden eet nooit of minder dan één keer per week fruit.

☺ De grootste groep drinkt één of twee consumpties fruitsap of frisdrank per dag, 22 procent drinkt het nooit.

☺ 11 procent van de bevrageden gebruikt soms drugs.

'Wij zijn eigenlijk één hechte familie'

Omkaderd wonen laat studenten met en zonder een functiebeperking samen op kot gaan. Een blik op een alternatieve manier van samenwonen.

tekst: Sigrid Justens
beelden: Kasper Nolle

Bij binnenkomst in residentie Romero I in de Blijde Inkomststraat worden we meteen enthousiast ontvangen door hulphond Simba. Aan de keukentafel wachten omkaderd woners Ida, Siebe, Anke, Klara, Kaat en Emma ons op voor een gesprek.

Wat houdt omkaderd wonen in?

Anke: 'Omkaderd wonen is een woonvorm waarbij je als persoon met een functiebeperking

kan komen samenwonen met allemaal mensen zonder functiebeperking. Die helpen je dan vrijwillig, zes à acht uur per week per persoon. Meestal ben je niet de enige met een beperking op de gang. Wij worden dan alle twee of drie geholpen door de twaalf andere mensen.'

Siebe: 'Hier op kot wordt er verwacht van elke gang dat ze een activiteit doen voor heel het kot, één keer per semester. Verplicht is misschien een sterk woord, maar ja, toch heel hard aangemoed-

digd. Dat helpt dan ook wel om de kotsfeer erin te brengen, tussen de gangen onderling en binnen de gangen zelf.'

Anke: 'Ja, wij doen wel veel samen. Ik denk dat dat niet overal gebeurt.'

En wat betekent omkaderd wonen voor jullie individueel?

Emma: 'Op onze gang heb je ongeveer een keer per drie weken kookpermanentie: dan moet je koken voor iemand anders. Daarnaast heb je een keer per twee weken nachtpermanentie en dan moet je heel de nacht op kot zijn voor het geval dat Anke 's nachts iets nodig heeft. Wanneer ze bijvoorbeeld naar de wc moet, moet ze uit bed kunnen. Daarvoor zijn wij er dan. Er is ook een belstelsysteem: als je permanentie hebt, heb je een bel. Tijdens de week heb je dan ook vijf à zes uur permanentie en dan moet je hier op kot zijn mocht Anke hulp nodig hebben bij iets.'

Ida: '24 op 24 uur dus eigenlijk. Van zondagavond tot vrijdagavond. Er is altijd iemand aanwezig. Dat zie je daar (ze wijst naar het weekrooster dat bestaat uit schema's die aangeven wie op welke tijden aanwezig moet zijn op kot, red.).'

Is dat goed te combineren met jullie studies?

Klara: 'Een voordeel is dat er van je verwacht wordt dat je zes uur per week op kot moet zijn. Je moet dat zien te combineren met je lessen. Je leven wordt echt gestructureerd. Maar het gaat slechts om zes of acht uur dat je hier effectief moet zijn, dus dat is ook helemaal niet veel als iedereen dat doet.'

Emma: 'Tijdens de permanentie kan je ook iets anders doen zoals studeren of eten of een wandeling maken met Anke en een koffie gaan halen. Het is dus niet dat je de hele tijd met je vingers moet draaien totdat Anke belt en je iets moet gaan doen. Ik denk dat mensen altijd een beetje overschatten wat wij moeten doen. Ze denken dat wij zes uur aan een stuk moeten werken, maar dat is niet zo.'

'Als ik nu ergens binnenkom, denk ik: Anke zou hier niet binnen kunnen'

Emma, student

Anke: 'In het zwaarste geval heb je mij drie keer uit bed moeten helpen of mijn schoenen aangedaan. Meer is het ook niet.'

Klara: 'Het zijn kleine handelingen die we doen om Anke te helpen: afwassen, schoenen aan- en uitdoen, gaan wandelen met Anke en de hond, jou in bed leggen en er weer uit halen en misschien een pot pasta afgieten.'

Krijgen jullie uitleg in het begin?

Ida: 'Ja, je hebt eerst je toelatingsgesprek. Daar krijg je een beetje uitleg over hoe alles werkt en wat er van je verwacht wordt en dan heb je de startvergadering. Dat vind ik best wel veel uitleg van residentiebeheer, omkaderd wonen en de

gangverantwoordelijke.'

Kaat: 'Er is bijvoorbeeld voorgetoond hoe we Anke in bed moeten helpen.'

Wat is voor jullie de grootste meerwaarde van omkaderd wonen?

Ida: 'Het geeft gewoon een leuke dimensie aan je studententijd. Je kan echt mensen helpen. Je kan andere mensen leren kennen.'

Anke: 'Iedereen wordt hier ook wel heel warm ontvangen, ook de omkaderaars die helpen. Op een manier ondersteunt iedereen die mensen ook. Als je hier eerstejaars bent en je kent nog niemand, dan gaan wij je meepakken naar een eerste cantus bijvoorbeeld. Het is handig voor mensen

om hun draai te vinden in het studentenleven. Iedereen wordt omarmd.'

Emma: 'Ik denk dat het je wereldbeeld ook wel opentrekt. Anke is de eerste persoon die ik echt ken in mijn dichte nabijheid die in een rolstoel zit. En ik merk dat ik daar zo veel meer attent op geworden ben. Als ik nu ergens binnenkom, denk ik: Anke zou hier niet binnen kunnen.'

Anke: 'Ik ben niet iemand die thuis gaat blijven zitten. Ik ga mee uit, ik doe mee dingen. En dan is het altijd: hier kan ik weer niet binnen, oké. Doordat het goede vrienden zijn geworden, ergeren zij zich ook wel.'

Emma: 'En dan worden wij boos op het barpersoneel.'

Bots je vaak op stereotypen?

Anke: 'Ja. De mensen van mijn kot gaan ook heel vaak gewoon mee, buiten hun permanentie. Ik vind het triest als mensen dan denken dat ze mijn begeleiding zijn, dat is helemaal niet. Het zijn gewoon vrienden.'

Siebe: 'Maar we laten de sfeer er op dat moment niet door verpesten. *Je m'en fou!*'

Anke: 'Dat houdt me niet tegen om deel te nemen aan activiteiten. We doen wel leuke dingen, maar we kunnen bijvoorbeeld alleen naar de Vesper op de Oude Markt omdat dat de enige plek is waar we binnen kunnen met de rolstoel.'

'Je wordt geconfronteerd met een levensstijl waar je totaal niet van bewust bent als je geen beperking hebt'

Klara, student

'En dat is leuk op zich maar ook wel triest. Zelfs geen enkele fakbar is een optie. Dus dat is wel spijtig. We doen steeds leuke dingen maar je bent wel beperkt als je met mij meegaat. We houden van terrasjeweer want dan kan je overal naartoe. Dat is toegankelijk. De zomer is een makkelijkere tijd.'

Wat hebben jullie geleerd uit omkaderd wonen?

Kaat: 'Gewoon hoe slecht de toegankelijkheid voor rolstoelgebruikers is. Bijvoorbeeld de kerstmarkt: als daar een opstapje van twintig centimeter is, is dat niet toegankelijk. Dat is echt iets wat nog niet ingeburgerd is in de maatschappij. Ik denk dat dat mijn grootste realisatie is.'

'Wat ik me ook gerealiseerd heb, is dat mensen andere noden hebben, maar dat het heel fijn is dat wij, door kleine dingen te doen, er toch voor kunnen zorgen dat iemand kan studeren. Wij kunnen koken voor hen en daardoor nemen we een last bij hen weg.'

Ida: 'Ook zo van die kleine dingen zoals een fiets op de stoep. Daar erger ik mij nu constant aan.'

Klara: 'Je wordt geconfronteerd met een andere levensstijl waar je je totaal niet van bewust bent als je geen beperking hebt. Dat is vooral een eyeopener.'

Wat vinden jullie het mooiste aspect aan omkaderd wonen?

Kaat: 'Je kan hier echt jezelf zijn omdat het heel sociaal is. Er is altijd wel iemand.'

Anke: 'Ja, dat is waar. Vorig semester toen ik in het ziekenhuis lag, kwamen jullie ook. Dan hadden we een heel schema gemaakt en kwamen jullie om de beurt elke dag op bezoek.'

Siebe: 'We zijn eigenlijk een hechte familie.' ☺

De erfzonde van de Belgische politiek

Nepotisme in de Belgische politiek zorgt ervoor dat talent niet altijd tot de belangrijkste posities geraakt. Tijd om daar iets aan te veranderen, vinden Robin Geukens en Marie Wagemans.

tekst: Robin Geukens en Marie Wagemans
illustratie: Anastasia Arnhold

Begin maart stond vader De Croo in het middelpunt van de maatschappelijke verontwaardiging omwille van de vergoedingen die jarenlang bovenop zijn pensioen werden gestort. Om de gemoederen te bedaren, beloofde hij schijnheilig zijn (il)legaal voordeel door te storten naar Stichting Tegen Kanker. Later betaalde hij het geld terug aan de Kamer, omdat die laatste juridische adviezen had opgevraagd. Diezelfde week werd moeder Rousseau voorzitter van de socialistische mutualiteit Solidararis. In *De Standaard* beweerde ze later dat 'dit niets met Conner te maken heeft'.

Het is niet de eerste keer dat politici met nepotistische trekjes in het middelpunt van de verontwaardiging staan. De Belgische politiek puilt dan ook uit van de familiale verbanden tussen politici. Denk maar aan de geslachten De Croo, Eyskens, Anciaux, Michel, De Gucht, Van Rompuy, Van Peteghem ...

De politiek is een kleine wereld: hoe meer plaatsen voor nepobaby's, hoe minder kansen voor andere kandidaten

Nepotisme is in essentie een vorm van machtsmisbruik waarbij familieleden of vrienden onrechtmatig bevoordeeld worden ten opzichte van anderen. Nepotisme is fundamenteel verkeerd, maar het valt op dat dit in de politiek vooral in een vader-zoon verband te bestaan. Logisch, vrouwen werden decennialang niet of ondervertegenwoordigd in het parlement. Sinds het seksequotum in 1994 stijgt het vrouwenaantal geleidelijk. Zo waren 30% van de Federale parlementariërs vrouwen in 2003.

Er moest dus nog heel wat water naar de zee vloeien vooraleer ze voor dat nageslacht konden zorgen. In dat opzicht zullen er de komende jaren waarschijnlijk meer en meer moeder-dochterbanden opvallen in de Belgische politiek. Op dit moment verleent nepotisme echter alleen voordelen aan mannen, die dat in onze maatschappij niet nodig hebben.

Het probleem met vriendjespolitiek zit al duidelijk vervat in de naam. Wanneer politici functies krijgen omdat ze verwant zijn aan een bekend persoon, creëer je een omgeving waarin bekwaamheid niet langer het belangrijkste criterium is om een land te besturen. Politici horen echter onze samenleving te vertegenwoordigen. Daarom gaan we net stemmen, maar wie komt er op de stemlijsten? Zijn de (schoon)zonen van oud-burgemeesters, oud-parlementsleden, oud-partijvoorzitters en oud-premiers wel telkens de meest geschikte kandidaten?

Nachtlawaaai in Leuven is alomtegenwoordig

Meer dan 70% van de Leuvense kotstudenten heeft wel eens last van nachtlawaai, zo blijkt uit een navraag van *Veto* bij meer dan 250 studenten. Bijna een op de vijf van die studenten heeft er wekelijks last van, een op de tien kampt er bijna elke nacht mee. Het nachtlawaai beperkt zich niet tot de uitgaansbuurten: daar probeert stad Leuven binnenkort iets aan te veranderen.

tekst: [Joanna Wils](#)
beelden: [Joanna Wils](#)

Student Dora woont in de Blijde Inkomststraat. Ze woont dicht bij de Ring, maar heeft ook daar wekelijks last van nachtlawaai: 'Rond middernacht is het soms moeilijk om in slaap te vallen, maar ook later is het ook soms heel luid op straat.' Haar slaapkamer ligt aan de straatkant waardoor ze altijd met gesloten raam slaapt. 'Vooral als het mooi weer is, is er 's nachts veel lawaai op straat.' En Dora is niet alleen: bij 77 procent van de studenten die nachtlawaai melden, gaat het om straatlawaai.

'Door alcohol zijn studenten zich minder bewust van hun omgeving'

[Thomas Van Oppens](#), *schepen van Studentenzaken (Groen)*

'Wie boven een café op de Oude Markt gaat wonen, weet waar hij aan begint', vertelt Leuven's schepen van Studentenzaken Thomas Van Oppens (Groen). Maar de klachten die hij binnenkrijgt over het nachtlawaai komen vooral van personen die verder van het centrum wonen: 'Het probleem in Leuven is dat het lawaai zich uitstrekt tot ver buiten de uitgaansbuurt.' Stad Leuven heeft een testproject uitgerold om een data-gedreven beleid uit te stippelen rond nachtlawaai.

Voordrinken

Het nachtlawaai aan Dora's raam piekt op woensdagen en donderdagen. Dat bleek ook het geval in de Naamsestraat, waar het testproject van de stad liep. Op donderdagen werden er tussen januari en november in totaal 328 piekgeluiden geregistreerd. 'We kunnen uit de cijfers niet anders dan concluderen dat de geluidsoverlast afkomstig

is van feestende studenten', vertelt Van Oppens. De zomermaanden waren heel rustig, waarna een piek volgde aan de start van het academiejaar.

De geluidssensoren capteerden vooral geluid rond middernacht, het moment waarop studenten zich van de voordrink op kot naar de fakbars en cafés verplaatsen. 'Vroeger gingen studenten nuchter naar café en ontmoetten ze hun vrienden daar', verduidelijkt Van Oppens. 'Nu zijn groepen dronken vrienden heel aanwezig in het straatbeeld rond middernacht. Later op de nacht vindt een tweede, minder uitgesproken golf van lawaai plaats wanneer studenten in kleinere groepjes naar huis keren.'

Koprollen door de gangen

Het nachtlawaai beperkt zich niet tot de straten. Julie zit op kot in een KU Leuvenresidentie en hoort ook vaak groepjes studenten na een voor-

drink dronken naar buiten gaan. Haar kamer ligt dicht bij de voordeur, waardoor het lawaai soms de hele nacht kan duren: 'Rond elf uur beginnen er mensen te vertrekken, maar tegen de tijd dat de laatsten vertrokken zijn, komen er ook al mensen thuis.' Ze is niet de enige die dat ondervindt: 65 procent van de studenten die last heeft van nachtlawaai, geeft aan dat lawaai van kotgenoten hen uit hun slaap houdt of haalt.

'Ik denk dat mensen niet beseffen dat er effectief studenten liggen te slapen in onze gang'

[Julie](#), *student*

De vormen die het nachtlawaai aanneemt, variëren sterk: 'Er lopen vaak mensen door de gang, soms slaan de studenten met deuren, lopen ze met muziekbboxen rond of zingen ze liedjes', vertelt Julie. 'Een keer waren er mensen 's nachts aan het koprollen door de gang.' Als het grote proporties aanneemt, gaat Julie in haar pyjama de gang op. 'Meestal beseffen mensen dan pas dat ze storen, maar als het met opzet is, kan ik mij wel kwaad maken.'

Posters en lichtprojecties

Aan het begin van dit semester heeft Julie's gang verschillende posters opgehangen met de vraag om stil te zijn in de gang en zoveel mogelijk deuren te sluiten. 'Voorlopig lijkt dat echt te werken', constateert Julie, 'Mensen beseffen denk ik niet dat er effectief studenten liggen te slapen in die gang.'

Wanneer studenten zich van de voordrink naar cafés verplaatsen, is er het meeste nachtlawaai op straat

Ook op stadsniveau is er vorig semester geëxperimenteerd met verschillende acties om het geluidsniveau naar beneden te krijgen: in de

Naamsestraat werd het geluidsniveau gedurende een lange tijd gemonitord. 'Wat ik vermoedde, is bevestigd', vertelt Van Oppens, 'Posters en stickers hebben geen invloed op het nachtlawaai op straat.' Er werd ook geëxperimenteerd met dimmende straatverlichting, maar het effect daarvan bleek moeilijk te meten. Een nacht is er zelfs geëxperimenteerd met realtime politie-interventies.

De meest veelbelovende techniek blijkt de lichtprojectie: er werd 30% minder geluidsoverlast vastgesteld wanneer de projector boodschappen over slapende bewoners op het asfalt projecteerde. 'Dat is enorm', aldus Van Oppens, 'en dat allemaal zonder boetes of intensief politiewerk.' De stad gaat nu na of ze geluidssensoren kan plaatsen op verschillende locaties om verder data te verzamelen. Het is de bedoeling om op cruciale locaties gerichte boodschappen te projecteren zodat het nachtlawaai beperkt blijft tot de uitgaansbuurten. 'Niet het uitgaansleven is het probleem, maar wel de overlast die tot ver buiten dat uitgaanscentrum reikt', aldus Van Oppens.

Alcohol doet zingen

Zo goed als altijd is het nachtlawaai aan Dora's raam van dronken mensen. Ook uit de metingen blijkt dat alcohol de grote boosdoener is: het effect van de lichtprojectie neemt af wanneer de nacht vordert: hoe meer studenten gedronken hebben, hoe minder vatbaar ze zijn voor de sensibiliseringsacties. 'Door alcohol zijn studenten zich minder bewust van hun omgeving', legt Van Oppens uit. Alcohol blijft dan ook op de agenda van de stad staan, 'maar dat is een problematiek die maatschappijbreed aangepakt moet worden.'

De enquête

Uit een bevraging bij 267 studenten blijkt dat 6% van de studenten elke nacht kampt met nachtlawaai. Bij 12% gebeurt dat wekelijks, bij 52% af en toe. 29% heeft geen last van nachtlawaai.

Bij 35% van die studenten komt het nachtlawaai enkel vanop straat, bij 23% enkel vanop kot. Bij 42% houdt zowel lawaai op straat als op kot hen 's nachts wakker.

'Het is een mythe dat bepaalde mensen minder nood hebben aan slaap'

Nachtlawai is niet enkel vervelend, maar kan ook verregaande gezondheidseffecten hebben. Prof. dr. Maarten Van Den Bossche, psychiater aan het Universitair Psychiatrisch Centrum KU Leuven, legt uit: 'Een verstoorde nachtrust heeft een invloed op de cardiovasculaire gezondheid maar ook op psychische aspecten. Personen die slecht slapen kunnen sneller last krijgen van concentratieproblemen, geheugenproblemen en neerslachtigheid.'

tekst: Joanna Wils
illustratie: Medha Sankar

Slapen gebeurt in cycli: eerst is er een fase van lichte slaap, waarna de slaap steeds dieper wordt met tot slot de droomslaap. Zijn bepaalde fasen belangrijker dan andere?

Maarten Van Den Bossche: 'Alle fasen hebben hun functie, maar we denken dat met name de diepe slaap en de droomslaap belangrijk zijn voor herstel en een aantal cognitieve functies. De diepe slaap is wellicht belangrijk voor zaken als het immuunsysteem en het geheugen. De droomslaap is belangrijk voor je probleemoplossend vermogen. Het is dus belangrijk om in die fasen te geraken.'

Word je in die fasen gemakkelijk door lawaai gewekt?

'Tijdens de slaap is de drempel voor ons brein om te reageren op zintuiglijke prikkels sowieso hoger: je kan door geluiden heen slapen waar je overdag op zou reageren. In de diepe slaap is dat zeker het geval.'

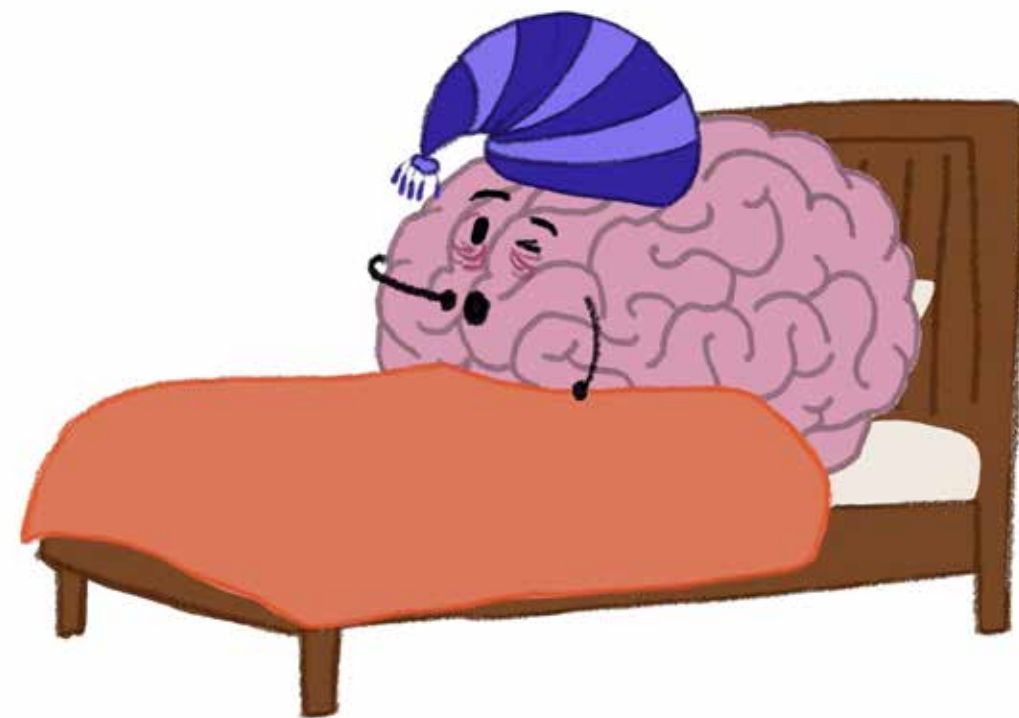
'Je moet natuurlijk eerst voorbij de meer oppervlakkige slaap om in een stabiele, diepe slaap te geraken. En er zijn uiteraard nog steeds geluiden waar iedereen van wakker wordt.'

Klopt het dat je kan wennen aan constant nachtlawaai?

'Onze zintuigen zijn er 's nachts op gericht om gevaar op te pikken. Ik kan mij wel voorstellen dat je tot op zekere hoogte went aan constant lawaai. Maar het is niet omdat je ergens niet van wakker wordt, dat het geen impact heeft op je slaapkwaliteit. Het is mogelijk dat het lawaai een invloed heeft die je niet bewust opmerkt, maar die er wel voor zorgt dat je bijvoorbeeld niet goed in een diepe slaap geraakt.'

En hebben jonge, gezonde studenten echt zo'n grote nood aan slaap?

'Ja, slaap is voor iedereen belangrijk, maar zeker ook voor jonge mensen. Slaap speelt een gro-

te rol in het geheugen en het probleemoplossend vermogen, je weerstand en algemeen welzijn.'

'Naarmate mensen ouder worden, slapen ze vaak minder, maar dat betekent niet dat ze minder slaap nodig hebben. Ook personen die denken dat ze met minder slaap kunnen rondkomen, blijken bijna altijd beter te functioneren als ze toch voldoende slapen. Het is een mythe dat bepaalde mensen minder nood hebben aan slaap.'

Hoe groot is het probleem dan concreet?

'Een nacht slecht slapen mag je niet dramatiseren. Zeker bij jongeren beschikt het lichaam en brein over een aantal compensatiemechanismen die er bijvoorbeeld voor zorgen dat je de nacht nadien meestal dieper slaapt. Maar zodra nachtlawaai of slaaptkort een chronisch probleem wordt, kan het zeker een invloed hebben op je welzijn en gezondheid.'

strip

© Bernard Tant / @bernardtant

Wil jij je strips ook tentoonstellen in Veto? Stuur een berichtje naar strip@veto.be

'Zo zou zelfs een Appeltanskot een kwaliteitslabel kunnen krijgen'

LOKO reageert negatief op de uitrol van het Vlaams kotlabel. Dat label zou de inspanningen rond strikte kwaliteitseisen in Leuven teniet doen, zegt de studentenkoepel.

tekst: [Simon Tibo](#)

Het nieuwe Vlaams kotlabel wordt toegekend op basis van drie criteria: woningkwaliteit, brandveiligheid en een stedenbouwkundige vergunning. Over een vierde criterium, studentvriendelijkheid, kwam er geen consensus. Dat criterium vormt nu de twistappel omdat het wel opgenomen is in de huidige Leuvense labels (zie kader).

'We laten een opening om dat in de toekomst mee in rekenschap te nemen, maar dan moet het kunnen op basis van objectiveerbare criteria', zegt Ben Bruynseels, woordvoerder van Vlaams minister voor Wonen Matthias Diependaele (N-VA).

Studentvriendelijkheid

Volgens LOKO is 'studentvriendelijkheid' een belangrijk criterium: 'Studentvriendelijkheid is voor ons het verschil tussen een kot waar je in kan wonen en een kot dat leefbaar is. Een kot moet veilig zijn, maar of een kotbaas goed communiceert, je niet voorliegt en niet zomaar je persoonlijke ruimte betreedt... dat zijn zaken die een kot onleefbaar maken', zegt voorzitter Bram Schaefer.

'Het is wel de bedoeling dat iedereen overstapt op het Vlaamse kotlabel'

[Ben Bruynseels](#), woordvoerder Matthias Diependaele

Bruynseels geeft aan dat wanneer het Vlaamse kotlabel in januari 2024 wordt uitgerold het de bedoeling is dat er geen nieuwe lokale labels meer uitgevaardigd worden. Op termijn zouden de huidige, lokale labels vervangen worden door het Vlaamse kotlabel. In Leuven betekent dat echter dat het strengere, lokale kotlabel plaats moet maken voor een minder strikte variant.

Bruynseels verdedigt die beslissing door te stellen dat het Vlaams kotlabel voor uniformiteit zorgt en ook steden waar nog geen lokaal label bestond kan bedienen. 'We laten iedereen toe om nog strenger te toetsen, maar op termijn is het de bedoeling dat elke stad het Vlaams kotlabel gebruikt.' Hoe die strengere toets concreet ingevuld wordt, is nog niet duidelijk.

'We gaan zeker verder in overleg met de universiteitssteden wat betreft de praktische uitwerking. Uiteraard springen we pragmatisch om met de bestaande methodieken', zegt Bruynseels.

Naar één label of niet?

De Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS) gaat niet akkoord met Bruynseels' lezing, namelijk dat de labels van de instellingen vanaf 2024 vervangen worden. 'Volgens alle partners van het overlegplatform was het de bedoeling om nu enkel de stadslabels te uniformiseren', reageert voorzitter Julien De Wit.

'Wij hebben vijf jaar lang veel inspanningen geleverd voor ons Leuvense kotlabel'

[Bram Schaefer](#), voorzitter LOKO

'Aan de instellingslabels (dat in geval van de KU Leuven wel rekening houdt met studentvriendelijkheid, red.) willen wij niet raken tot die studentvriendelijkheid in het Vlaamse label is opgenomen. Het was onze lezing dat dat het geval zou zijn in de implementatie,' zegt De Wit.

Bruynseels betwist dat er een afspraak was om de universiteitslabels voorlopig te behouden: 'Dat staat nergens in het verslag. Indien dat zo gepercipieerd wordt door één speler, nemen we dat mee naar het volgende overleg.' Hij geeft aan dat men de formaliteiten nog uitwerkt: 'We bouwen verder op de bereikte consensus om naar één label te gaan.'

Schaefer vindt dat een stap achteruit: 'Het is goed dat die uniformiteit er komt en het is goed voor de steden zonder kotlabel, maar wij hebben vijf jaar lang veel inspanningen geleverd voor ons Leuvense kotlabel. Nu zouden we die moeten weggooien omdat Vlaanderen met een nieuw, minder streng label komt – zo zouden panden van Appeltans hier ineens een kotlabel kunnen krijgen.'

Leuven gaat door

Leuvense schepen voor Wonen Lies Corneillie (Groen) laat weten het eigen Leuvense label te willen behouden: 'Dit is een beetje voorbarig van Vlaanderen. Het Leuvense kotlabel gaat op dit moment nog verder dan het Vlaamse, het zou vreemd zijn als men dat nu vervangt door een minder strikt Vlaams label.'

Corneillie geeft aan ervan uit te gaan dat het Leuvense label daarom blijft bestaan: 'We gaan er-

van uit dat we de ruimte hebben om verder te gaan met ons eigen label. Ik vind het vreemd dat Vlaanderen dat nu betwist. Ons eigen label dekt immers al alle criteria van het Vlaamse label, maar samen met de KU Leuven doen wij er nog een aantal bijkomende kwaliteitsvereisten bovenop.'

'In een periode van schaarste op de kotenmarkt kan dit het aanbod net nog meer doen afnemen'

[Ruth Stokx](#), juridisch adviseur van de vicerector Studentenbeleid

Ook bij KU Leuven Stuvo klinken er kritische stemmen: 'Wij vrezen dat de meldingsplicht (die in het Vlaams kotlabel wordt opgenomen en waarbij verhuurders verplicht moeten aangeven dat ze een kot verhuren, red.) alleen maar een bijkomende administratieve plicht is die niet bijdraagt tot de kwaliteit van de koten', zegt Ruth Stokx, juridisch adviseur van de vicerector Studentenbeleid. 'In een periode van schaarste op de kotenmarkt kan dat het aanbod net nog meer doen afnemen.'

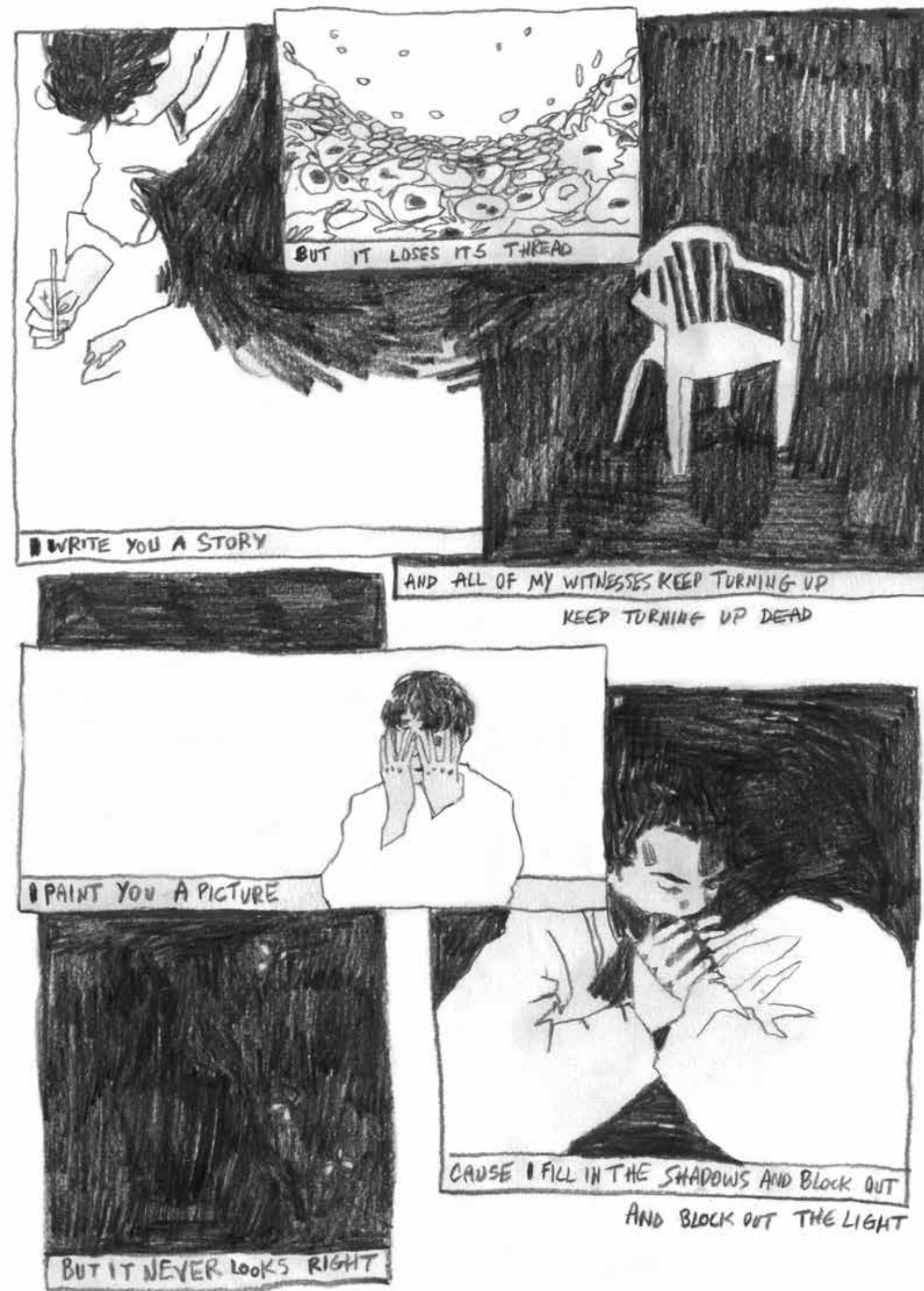
Kotlabel?

Een kotlabel helpt je om te herkennen of je met een kwaliteitsvol kot te maken hebt of niet.

In Leuven bestaan er al twee kotlabels: een groen en een blauw. Het blauwe kotlabel wordt uitgereikt door de huisvestingsdienst van de KU Leuven, en het houdt rekening met woningkwaliteit en brandveiligheid alsook met contractkwaliteit en studentvriendelijkheid.

Het groene kotlabel wordt uitgereikt door de stadsdiensten en voldoet aan de normen van de stad wat betreft stedenbouw, woningkwaliteit en brandveiligheid. Bovendien beantwoordt het aan de eisen van de KU Leuven van contractkwaliteit en studentvriendelijkheid.

Nu werkt men dus aan een overkoepelend Vlaams kotlabel.

De Vetoquiz zit er weer op. Bedankt aan alle quizzers!

Foto's: Bavo Nys en Kasper Nollet

Zo vind je een kot in tijden van kotentekort

Het kotentekort is nijpender dan ooit. Toch zijn er wel degelijk nog goede plekjes te vinden voor wie nog moet beginnen aan zijn zoektocht. Deze gids geeft enkele tips mee.

Het nieuws stond er bol van de afgelopen weken: de jacht op Leuvense koten is duidelijk losgebarsten. De voorbije weken stonden studenten in enorme rijen aan te schuiven tijdens de bezoeken van de KU Leuven-residenties.

Voor wie nu nog moet beginnen met de zoektocht, lijkt het een huzarenstukje. 'Je mag echter nog niet te snel panikeren en denken dat alles weg is', stelt Leuvense schepen voor Wonen Lies Corneillie. Daardoor zouden studenten minder kritisch worden voor de koten die ze bezoeken, en volgens haar is dat niet de bedoeling. Maar hoe pak je het dan wel aan? Hier enkele tips.

Kot gezocht: waar te beginnen?

Kotwijs is nog steeds een vaste waarde in het Leuvense kotleven en een goed startpunt voor de zoektocht. Die website van de KU Leuven garandeert dan wel betrouwbaarheid, toch zijn veel goede koten er (nog) niet in opgenomen.

Word lid van zoveel mogelijk facebookgroepen over koten, en bekijk dagelijks de webpagina's van immowebistes, alsook die van Kotwijs. Daarnaast kan het de moeite lonen om een oproep te doen op sociale media naar wat je precies op zoek bent.

Leuvense schepen voor Wonen Corneillie raadt dan weer een klassieke aanpak aan: 'Het werkt nog steeds om gewoon eens in Leuven rond te lopen in de buurt van de campus waar je gaat studeren. Nog niet alles staat online, dus bel eens aan of noteer telefoonnummers.'

Geavanceerd zoeken op de privémarkt

Eenmaal geland in enkele facebookgroepen, is het spammen geblazen. Zit er niet te hard mee in als je te laat reageert op een post. Contacteer zoveel mogelijk verhuurders rechtstreeks, en maak duidelijk wie je bent en wat je zoekt. Wie weet heeft de verhuurder nog andere koten in de aanbieding die hij of zij nog niet deelde in facebookgroepen.

Volgens sommigen nog de beste tactiek om een

kot te vinden, is een rondvraag doen in je Leuvense kennisenkring. Ga daarin tot het uiterste: misschien vertrekt het lief van je achterneef toevallig uit haar kot en kan jij dat plekje claimen.

Ga wel zoveel mogelijk fysiek langs bij de koten die je overweegt. Plan zoveel mogelijk bezichtigingen op dezelfde dag in, zodat je snel kan beginnen af te wegen. Voldoet het kot aan je wensen? Niet te lang twijfelen dan: zeg snel toe, of vraag desnoods om een voorlopig akkoord.

Kwalitatief, maar lang wachten: KU Leuven-residenties

Geen geluk op de privémarkt? De KU Leuven heeft ook een eigen kotenaanbod in de vorm van residenties, waarvan er drie soorten zijn. In een residentie met huurprijs op maat wordt rekening gehouden met het inkomen van je gezin.

In niet-gesubsidieerde KU Leuven-residenties liggen de prijzen wat hoger, maar ben je wel zeker van de kwaliteit. Tot slot zijn er nog residenties

die worden uitgebaat door privépersonen, maar waarbij er nauw wordt samengewerkt met de KU Leuven.

Een mogelijk risico wat de residenties betreft, is het feit dat je pas laat weet of je een kamer hebt. 'Nieuwe huurders dienen een aanvraag in tussen 18 maart en 19 april 2023. De selectie voor de niet-gesubsidieerde residenties gebeurt vervolgens met een loting', aldus Ludo Clonen, verantwoordelijke Residentiebeheer Stuvo. Hij vervolgt:

'Kamers worden dan pas toegewezen vanaf 20 april 2023. Je krijgt ten laatste einde mei feedback.'

Clonen geeft toe dat dat laat is, maar legt uit dat het niet anders kan: 'We moeten allerlei berekeningen maken om de huurprijs op basis van het gezinsinkomen te bepalen. Door het lotingsysteem zorgen we wel dat iedereen een gelijke kans krijgt.'

Huurprijs op maat: goed voor de portemonnee

Voor studenten die het financieel moeilijker hebben, voorziet de KU Leuven residenties met huurprijs op maat: de prijs wordt berekend op basis van het inkomen van je gezin.

De minimumprijs voor zo'n residentie zal volgend jaar wel fors stijgen. De laagst mogelijke huurprijs zal dan 195 euro per maand bedragen. Dit jaar bedroeg die nog 131 euro. De prijsstijging valt volgens Clonen nog mee: 'De prijs ligt nog steeds veel lager dan die op de privémarkt, en ook vlaanderenbreed beschouwd zijn onze koten erg goedkoop.'

De deadline voor een aanvraagformulier ligt op woensdag 19 april 2023. Begin juni mogen studenten dan antwoord verwachten. Clonen wijst op enkele voordelen van de residenties: 'Je bent er bij onze residenties altijd zeker van dat het kot in orde is, vanwege onze kwaliteitsvereisten. Daarnaast is er een uitgebreide dienstverlening, zoals het tijdig opvolgen van technische meldingen, en een permanentie die 24/7 aanwezig is.' In sommige residenties wordt er zelfs catering op maat voorzien door Alma.

Omkaderd wonen: de ervaring van je leven

Wie graag zijn kotleven combineert met een betekenisvol engagement, kan omkaderd wonen overwegen. Je verblijft dan in een residentie met een huurprijs op maat of een goedkopere prijs, terwijl je je als omkaderaar inzet voor de ondersteuning van een kotgenoot met een fysieke functiebeperking.

Voor veel studenten is het leven als omkaderaar een verrijking van het studentenleven (p.10-12). Indien je interesse hebt, moet je voor 19 april 2023 een motivatieformulier indienen. Het voordeel van kiezen voor omkaderd wonen is dat je relatief zeker bent van een plekje. Je begint er wel best enkel aan als je bereid bent om je een jaar te engageren.

voegt Corneillie daaraan toe.

'Het is vooral belangrijk dat studenten nakijken welke voorwaarden een kot heeft', aldus Corneillie. Bekijk de huurovereenkomst dus altijd goed. 'Probeer tijdens een bezichtiging een inwonende student te vragen hoe de samenwerking met de kotbaas verloopt', geeft ze nog mee.ε

tekst: Kasper Nollet
illustratie: Célia Delandmeter

Kotlabels

Om te weten of het kot dat je bezoekt van een degelijke kwaliteit is, bestaan er in Leuven al een paar jaar kotlabels. Er zijn er twee: een blauw en een groen. Een blauw label wijst erop dat het kot aan de minimale normen van de KU Leuven voldoet, met criteria zoals woningkwaliteit, brandveiligheid en studentvriendelijkheid. Bij een

groen label komen daar ook nog eens de extra voorwaarden van Stad Leuven bij.

Bij een kot met dat groene label kan je dus vrij zeker zijn van de kwaliteit. Maar er zijn ook wel kamers die in orde zijn, maar nog geen groen kotlabel hebben, omdat de eigenaar bijvoorbeeld geen samenwerking met de KU Leuven heeft',

24 Rector Oekraïense topuniversiteit: 'Het Westen veroorzaakt een grote braindrain'

Timofiy Milovanov is rector van de prestigieuze Kiev School of Economics. Hij waardeert de steun uit de westerse academische wereld, maar waarschuwt voor een braindrain: 'Ik het gevoel dat er hier een beetje academisch racisme aan de gang is.'

tekst: Kasper Nollet
illustraties: Gaëlle Delandmeter

'Ik heb vandaag een ontmoeting met de vice-premier, dus ik heb niet zoveel tijd', begint dr. Timofiy Milovanov. Tussen augustus 2019 en maart 2020 was Milovanov de minister van Economische Ontwikkeling, Handel en Landbouw van Oekraïne.

Tegenwoordig is hij rector van de Kiev School of Economics, een van de topuniversiteiten van Oekraïne. Ons oorspronkelijk afgesproken videogesprek miste hij: het luchtalarm was afgegaan in Kiev. Maar tussen meetings met het presidentiële kabinet door spraken we over de situatie van het Oekraïense hoger onderwijs, en waarom de steun vanuit de westerse academische wereld soms te wensen overlaat.

Hoe is het dagelijks leven in Kiev op dit moment?

Timofiy Milovanov: 'Wel, op af en toe een luchtalarm na voelt het eigenlijk heel normaal. Hier op onze universiteit doen we zaken zoals

gewoonlijk, maar de onderwerpen zijn meer militair van aard geworden. Op dit moment hebben we bijvoorbeeld een conferentie over ontmining.'

'Meestal is de steun louter van morele of symbolische aard'

'Het dagelijks leven gaat vrij gemoedelijk voort: we gaan naar ons werk, hebben vergaderingen, ontspannen ons thuis en ontmoeten vrienden in het weekend. Natuurlijk was dat niet zo in de eerste maanden van de oorlog, maar uiteindelijk raak je gewend aan de sirenes, explosies en stroomuitval.'

'Ik denk dat wanneer de oorlog voorbij is, mensen zullen beseffen hoe abnormaal de situatie was, en hoe getraumatiseerd we zijn. Maar de manier waarop we proberen vol te houden is verbaazingwekkend.'

Hoe heeft het hoger onderwijs in Oekraïne op deze oorlog gereageerd?

'Als we het hebben over mijn eigen universiteit, de Kiev School of Economics, zijn we eerder een uitzondering op de regel. Zeventig procent van de studenten woont op de campus, terwijl het nationale gemiddelde ongeveer vijftig procent is. Ik denk dat wij een rolmodel zijn voor anderen. Wij laten zien dat waar er een wil is, er ook een weg is.'

'Wij blijven dus fysiek lesgeven, terwijl veel andere instellingen hebben gekozen voor online-colleges. Maar veel mensen zijn verhuisd of zijn het land ontvlucht. Veel academisch personeel is ook naar het buitenland vertrokken. Dat vormt een uitdaging.'

Hoe ervaart u de hulp van de internationale hogeronderwijsgemeenschap?

'We hebben veel steun ontvangen, net als een grote bereidheid om ons te helpen. Sommige universiteiten hebben nieuwe partnerschappen met

instellingen opgericht. Meestal is de steun louter van morele of symbolische aard. Maar er zijn een paar voorbeelden van partnerschappen die uitmonden in iets groots. Zo zie je gezamenlijke laboratoria, uitwisseling van studenten en gedeelde diploma's.'

'We willen Oekraïne ontwikkelen, we willen Oekraïne niet beroven van talent'

'Dat alles heeft ook een negatieve kant. De manier waarop de internationale academische gemeenschap heeft gereageerd was zeker goed bedoeld, maar niet erg productief. Vaak bieden instellingen beurzen of uitwisselingen aan voor de meest getalenteerde Oekraïense studenten en professoren. Maar dat veroorzaakt een braindrain.'

'De focus ligt op mensen die Oekraïne verlaten, en dat is gevaarlijk. In plaats daarvan hadden ze zich moeten richten op het opzetten van institutionele relaties met Oekraïense universiteiten.'

'Wij hebben bijvoorbeeld een partnerschap met de Universiteit van Massachusetts. In het Virtual Scholar in Residence Program bieden we Oekraïense wetenschappers een systeem om samen te werken met onderzoekscentra en faculteiten over wetenschappelijke onderwerpen van wederzijds belang.'

'Dus in plaats van iemand die Oekraïne verlaat een positie te geven, kunnen de academici bij hun familie en in hun land blijven. Tegelijkertijd kunnen ze doorgaan met het schrijven van papers, het geven van onderwijs en het produceren van output.'

'Ik denk dat dat de beste manier is om te helpen: Oekraïense universiteiten in staat stellen samen te werken met collega-academici om competitief te blijven. Natuurlijk is het belangrijk om degenen die het land willen verlaten te helpen, maar niet alle middelen moeten gaan naar het faciliteren van een braindrain.'

Hoe ernstig denkt u dat deze braindrain kan zijn?

'Het is echt een groot probleem, ook al wordt er niet echt over gesproken. We willen Oekraïne ontwikkelen, we willen Oekraïne niet beroven van talent. Ik denk dat deze aanpak voortkomt uit de veronderstelling dat mensen het best vertrekken uit een land waar zich een tragedie afspeelt.'

'Maar dat maakt het land in kwestie kapot. Als je dat elke keer doet als er iets ergs gebeurt in een land, eindig je met een mislukte staat. In plaats daarvan moet je degenen die in het land willen blijven, steunen.'

Delen veel mensen uw mening daarover?

'Ik ben zeker in de minderheid. Als je in Chicago of Boston of New York zit, is Oekraïne een abstract begrip, een onbekend derdewereldland. Tot voor kort wisten velen er misschien niet eens van. Ik wil niet radicaal klinken, maar ik heb wel het gevoel dat hier een beetje academisch racisme aan de gang is.'

'In de academische wereld is er soms het probleem van snobisme en arrogantie. Je wordt gerespecteerd als je hoog eindigt op internationale ranglijsten en publiceert in tijdschriften met een groot aanzien. De grotere universiteiten hebben de neiging om op anderen neer te kijken.'

'Je hebt die hiërarchie tussen landen al in de ontwikkelde wereld. Als die over de grens kijken, is er vaak de aanname: wat hebben getalenteerde mensen in een derdewereldland te zoeken? Het beste wat ze kunnen doen is natuurlijk vertrekken en naar een topuniversiteit gaan.'

'Maar als academicus ben je menselijk en wil je iets bijdragen aan de mensen om je heen, ook aan die uit je "mindere" land. Ik heb wel degelijk veel grote geleerden veel goede dingen zien doen in hun eigen land. Dat wordt niet erkend door sommige academische instellingen van wereldklasse.'

Heeft u dan het gevoel dat het Oekraïense hoger onderwijs wordt onderschat?

'Ik moet toegeven dat ons hoger onderwijs een zeer heterogeen landschap is. We hebben van die oude universiteiten uit de sovjetperiode, waar academische integriteit en corruptie zorgwekkend zijn. Er gaat veel geld om in zulke instellingen, het is niet echt *merit-based* onderwijs. Die universiteiten zouden inderdaad gesloten moeten worden.'

'Dat we zelfs tijdens de oorlog kunnen blijven lesgeven, is een sterk signaal aan de Russen'

'Tegelijkertijd zijn er ook goede instellingen te vinden. Ze zijn misschien niet van wereldklasse, maar wel meer dan behoorlijk. Mensen hebben echt behoefte aan een meer gedetailleerde en genuanceerde kennis van ons land.'

U sprak over de manier waarop onderzoeksthema's meer militair worden. Vindt u dat het hoger onderwijs een rol heeft te spelen in de oorlog?

'Voor het moreel is dat heel belangrijk. Een hoog moreel staat niet op zichzelf: het moet worden versterkt door mensen het gevoel te geven dat

ze verenigd zijn. Ze moeten trots kunnen zijn op zichzelf en hun natie.'

'Poetin maakte een inschattingfout, en we weten dat in Rusland de macht in andere handen overgaat wanneer leiders fouten maken'

'Het feit dat we zelfs tijdens de oorlog kunnen blijven lesgeven, is een sterk signaal aan de Russen. Hun universiteiten storten op dit moment in. Corruptie tiert er welig, terwijl studenten worden gehersenspoeld. Er zijn gevallen waarin studenten hun ongenoegen uiten over het regeringsbeleid, waarna medestudenten dat rapporteren. Dan worden ze naar de gevangenis gestuurd.'

'Het hoger onderwijs in Rusland gaat snel achteruit en verschuift naar de ondersteuning van de propagandamachine. In Oekraïne is het anders. Ons hoger onderwijs gaat de uitdaging van de oorlog aan en probeert nog relevanter te zijn voor de samenleving, zowel wat betreft onderwijs als onderzoek. Ik denk dat die evolutie een sterk signaal is.'

Wat is uw wens voor de komende maanden?

'Ik hoop dat Rusland implodeert, hetzij militair, hetzij politiek. We hebben het eerder gezien met Janoekovitsj, de Russische proxy-president van Oekraïne. Uiteindelijk escaleerde de boel, ontstonden er protesten en hadden we de Oranjerevolutie. Dat was een heel donkere tijd voor Oekraïne: het was de eerste keer dat we beseften dat we levens moesten inruilen voor vrijheid.'

'Nu betalen we elke dag met onze levens in de strijd voor vrijheid. Ik denk niet dat iedereen dat echt begrijpt: elke dag sterven er Oekraïense burgers. Er moet een prijs worden betaald, maar Rusland staat onder zoveel druk, op zoveel fronten. Er moet iets gebeuren.'

'We weten dat in Rusland de macht in andere handen overgaat als leiders fouten maken. We weten alleen niet wanneer dat zal gebeuren en hoe lang we nog moeten wachten.'☺

Het Husserl-archief: oorlog, opportunisme en filosofie

Het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte huist al tachtig jaar een opmerkelijk onderzoeksproject, met een al even opmerkelijke geschiedenis. Onze redactie gaat op bezoek.

tekst: [Freya Caris](#),
beelden: [Femke Beutels](#) en [archieffbeelden](#)

Slechts weinigen weten dat het Instituut voor Wijsbegeerte al acht decennia in het Presidentsgebouw een van de meest opmerkelijke filosofische verzamelingen ter wereld herbergt, namelijk het Husserl-archief. Emanuele Caminada, een van de vijf onderzoekers die momenteel actief is in het archief, verwelkomt ons er.

Edmund Husserl was een Oostenrijks-Duitse filosoof die wordt beschouwd als de grondlegger van de denkstroming fenomenologie en maakte deel uit van de belangrijkste filosofen van de twintigste eeuw. Hij ontwikkelde een geavanceerde methode om ervaringen filosofisch te beschrijven, die tot op vandaag grote navolging kent. Maar hoe kwamen zijn manuscripten dan in Leuven terecht?

Schriften op de vlucht

We nemen plaats in de Husserl-kamer. Sinds enkele jaren bevat deze ruimte Husserls originele bureau, stoel en filosofische bibliotheek. Het archief dient sporadisch als toeristische attractie, maar is vooral een zeer bedrijvig onderzoekscentrum. De oorsprong daarvan kunnen we terugleiden naar een heel invloedrijk persoon: Herman Van Breda.

Deze franciscaan wilde na zijn studies graag een doctoraat schrijven over Husserls fenomenologie. Daarvoor besloot hij in 1938 Husserls weduwe, Malvine Husserl, in Duitsland op te zoeken. Zij stond op het punt haar kinderen te volgen naar de Verenigde Staten, maar zat vast in Duitsland. Zolang geschriften van haar overleden echtgenoot zich nog op Duitse bodem bevonden, en dus overgeleverd waren aan de nazi's, wilde ze namelijk niet vertrekken.

Van Breda zag hier zijn kans en bood haar aan om te helpen. Met twee grote valiezen vol onuitgegeven manuscripten trok hij eerst naar Zwitserland, waar hij aanvankelijk de grens niet over geraakte. Uiteindelijk contacteerde Van Breda de Belgische ambassade. De Belgen wisten de kostbare lading als diplomatische dispatch naar Brussel te vervoeren. Niet veel later arriveerden de

manuscripten in Leuven, waar ze vandaag de dag nog steeds liggen.

Eens de schriften veilig waren weggeborgen, konden ze naarstig onderzocht worden door Van Breda. Maar de verzameling was op dat moment nog niet compleet, en bovendien stond Van Breda aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog.

Malvine Husserl trok de schriften achterna met Husserls filosofische bibliotheek. Omdat ze echter geen visum voor de Verenigde Staten kon krijgen, was ze gedwongen hier onder te duiken. Van Breda slaagde erin haar onder te brengen in een klooster in Heverlee, maar om dat te bekostigen was ze genoodzaakt de bibliotheek aan het instituut te verkopen. Die verzameling is van onschatbare waarde, aangezien ze ook de aantekeningen van Husserl zelf bevat.

Boven: Herman Van Breda en Malvine Husserl
Onder: Husserl met achter zich zijn filosofische bibliotheek

Onleesbaar

Het derde belangrijke onderdeel van het archief zijn de transcripties. Zelfs toen Van Breda de originele werken in handen kreeg, bleven Husserls inzichten voor hem een raadsel. Zoals veel denkers in zijn tijd, schreef de filosoof zijn teksten namelijk neer in specifieke vorm van steno of snelschrift. Zo was Husserl in staat om dagelijks talloze gedachte-experimenten neer te pennen, in totaal goed voor ongeveer 40.000 pagina's.

Slechts drie mensen konden op dat moment zijn handschrift vertalen: zijn persoonlijke assistenten. Een ervan, de heilig verklaarde Edith Stein, weigerde Duitsland te verlaten en in 1942 zou ze tragisch om het leven komen in Auschwitz. De twee andere wist Van Breda naar Leuven te krijgen, maar toen de oorlog uitbrak waren zij gedwongen terug naar Duitsland te trekken. Dankzij Van Breda's pogingen tot netwerken – en met financiële steun van UNESCO vanaf 1949 – kon het onderzoek zich gelukkig verder ontwikkelen.

Het onderzoek gaat verder

De laatste tachtig jaar zijn de onderzoekers aan het HIW actief aan het werk om de manuscripten te transcriberen, publiceren en digitaliseren. Caminada toont ons het gedigitaliseerde archief (digitalhusserl.eu), waar ook de onderzoekers aan

mee werken. De originelen bevinden zich namelijk sinds enkele jaren in de Universiteitsbibliotheek.

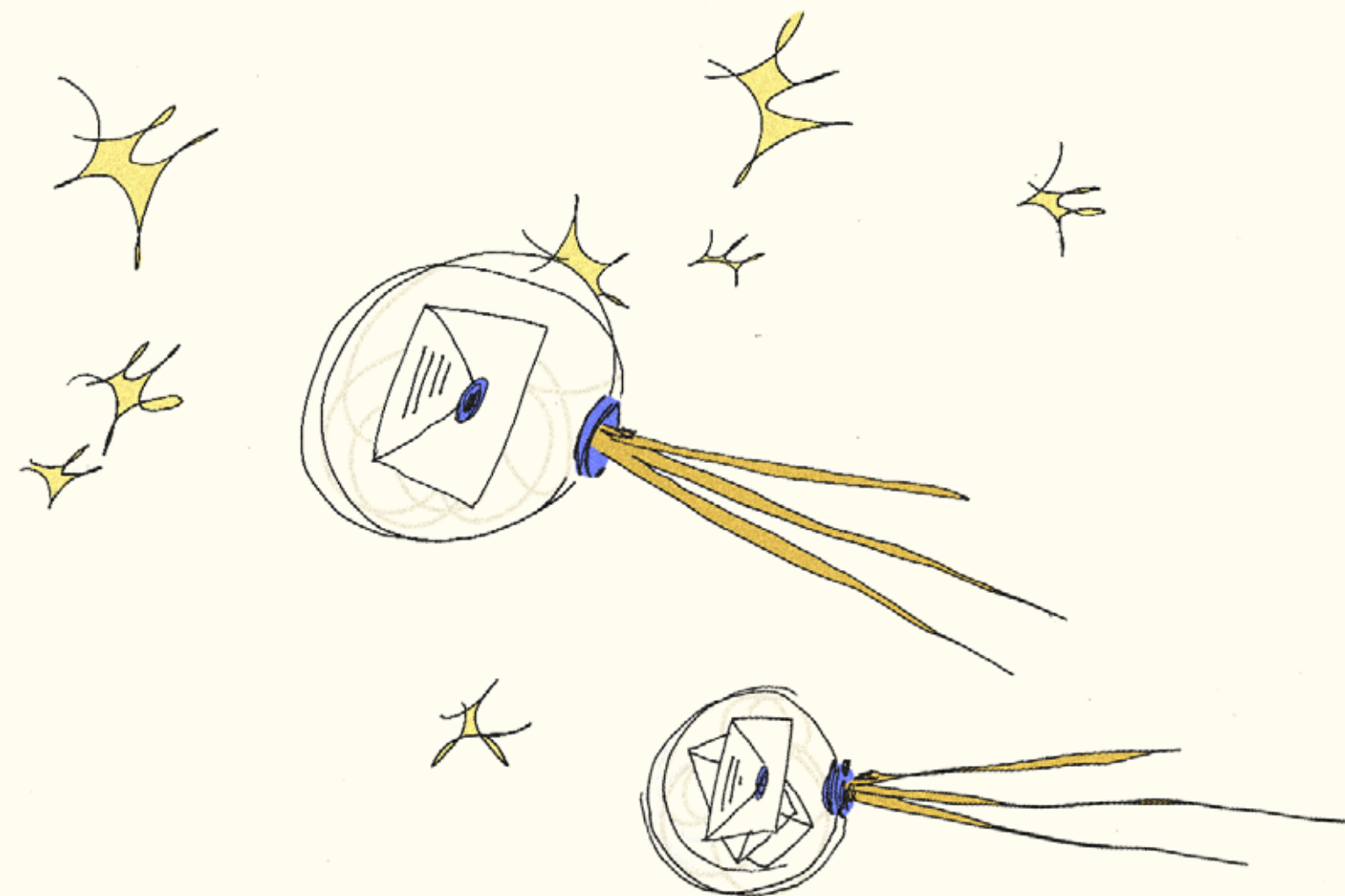
Op dit moment zijn ongeveer 75 procent van manuscripten getranscribeerd, en de onderzoekers hopen die documenten binnenkort beschikbaar te maken voor geïnteresseerden over de hele wereld. De onderzoekers werken ook aan een overeenkomst met de overgebleven familie van Husserl, om de schriften Vlaamse topstukken te maken en zo hun plaats in Leuven officieel te verankeren.

Ten slotte leidt Caminada ons rond in de hal van het archief, waar een tiental foto's van onder andere zijn assistente Edith Stein, zijn vrouw Malvine en Herman Van Breda prijken. Ook belangrijke collega-filosofen ontbreken niet. Zo zien we eveneens foto's van Levinas en Ricoeur op bezoek in het instituut, en een boek dat Husserl persoonlijk van zijn opvolger Martin Heidegger kreeg.

Net zoals de rest van het instituut, geeft het Husserl-archief een eerder bescheiden indruk. Een knus gebouwtje op een knusse campus. De historische kamer wordt nog dagelijks gebruikt voor kleine leesgroepen en besprekingen. Wanneer je echter kennis maakt met de curieuze geschiedenis van het archief, is het moeilijk om niet enthousiast te worden. »

Boven: Husserls assistente Edith Stein
Onder: Husserls originele schrijftafel en stoel

Heer Duizendpoot

tekst: [Anne-Leen Declercq](#)
illustratie: [Anne-Leen Declercq](#)

Gelukkig en voldaan keek Heer Duizendpoot naar de brieven, die binnen de seconde kilometers van hem vandaan waren. Hij staarde weer voor zich uit, op zijn vooruit suizende komeet, en vroeg zich af of er in de ruimte ook een postdienst was.

Op een keer, heel plots, kwam hij na een sprong niet op een hemellichaam terecht maar botste hij, pats, recht tegen een andere duizendpoot. Deze ruimtevaarder was al even verrast als Heer Duizendpoot zelf.

'Wat doe jij hier?', vroeg de ene geleedpotige aan de andere. Dat vond Heer Duizendpoot een goede vraag. Wat deed hij hier eigenlijk? Daar had hij nog niet eerder bij stilgestaan.

'Ik weet het niet', sprak hij, en vervolgens vroeg hij de andere astropoot hetzelfde. Deze wist het feitelijk ook niet. Heer Duizendpoot vroeg zijn nieuwe vriendin of er nog vele andere duizendpoten in de ruimte rond sprongen. Dat kon zij beamen.

'Jawel', zei Juffrouw Poot (dat was haar naam), 'er zijn feitelijk heel erg veel ruimtereizigers zoals ons! Ben ik dan de eerste die je tegenkomt?', vroeg Juffrouw Poot aan Heer Duizendpoot. De heer schudde twijfelachtig zijn hoofd heen en weer, peinzend of misschien zelfs overpeinzend.

'Ja... Ja? Ja, ja! Jij bent inderdaad de eerste die ik ontmoet. De eerste die recht op mijn snoet botste! Ik dacht altijd dat ik hier helemaal op mijn ukkie alleen was, zo heus ver weg van thuis, en dat ik nooit iemand net als mij zou tegenkomen.' Was dat een vreemde gedachte?

De twee duizendpoten waren ondertussen verder gesprongen naar een planeet vol paars gras. Daar vonden ze een goede plek om neer te zitten en hun duizend laarzen eens even uit te doen. Het kon wat stinken, ja, maar wat doe je eraan? Op zo'n lange reis gaat af en toe namelijk wel eens een teen jeuken. »

Benieuwd wat Heer Duizendpoot nog gaat beleven? Lees dan in de volgende Veto verder!

De reuzeninktvis

tekst: Freya Caris
illustratie: Freya Caris

Toen ik deze ochtend wakker werd, was je nog steeds weg. Het slaapkamerraam is aan de binnenkant bevroren en ik zou kunnen zweren dat ik de afdruk van jouw hoofd in het hoofdkussen zag. Buiten kibbelen de honden tegen elkaar. Ik luister ingespannen naar hun gesprekken. Het klinkt een beetje zoals jij en ik, neus aan neus, in het koele gras.

Samen met de eerste zonnestrallen verdwijnen de herinneringen door de kieren van het oude huis, en dan ben ik alleen. Op de vensterbank staat een oude spinnenplant, haar bladeren hebben de grijs-groene kleur van het gebrek aan water. De planten waren natuurlijk ook jouw idee. Op het terras stapelen de bloempotten zich op, vol verdroogde bladeren en gebarsten aarde.

Ik tel tot tien en spring uit bed. Vliegenvlug ruil ik mijn pyjama voor mijn kleren van gisteren. De trap kraakt met elke voetstap die ik zet. Beneden gekomen is het warmer, een kan koffie staat op het aanrecht, al lang afgekoeld. De post van twee weken geleden ligt in twee keurige stapeltjes op de keukentafel, brieven en reclameboekjes apart.

De koele mist omgeeft me het moment dat ik een stap buiten de deur zet. Druppeltjes vormen zich rond mijn wimpers en het vochtige gras

dringt door mijn versleten schoenen. Halverwege de grashelling draai ik me nog eens om en kijk naar het eenzame huis. Tussen het verblindende groen is het een kale plek, onbewoond, ongeliefd. Op het hoogste punt van de heuvel gekomen, kijk ik boven de mistbanken uit en een schuchter zonnetje breekt door de wolken. Ik denk niet meer aan wat er achter me ligt.

Op de kade vind ik de vertrouwde verzameling krotjes en kraampjes. Gure types zitten er op melkkraten een appel te schillen of hun eerste biertje van de dag te drinken. Ik kijk zelfzeker rond in de hoop iemands aandacht te trekken, maar ze weigeren standvastig. Het gevoel onzichtbaar te zijn overvalt me. Dat blijkt me wel te liggen, ik rek mijn spieren maar eens stevig, gooi mijn armen in de lucht, draai mijn hoofd in alle mogelijke richtingen, strek zelfs even mijn tenen.

Dan slenter ik verder, naar de waterkant, tot aan het randje. Daar buig ik door mijn knieën om zo dicht mogelijk bij het water te komen. Ik zie mezelf weerspiegeld in de rustig kabbelende massa en schrik van mijn eigen harde ogen, als twee zwarte spinnen in een web.

Links van mij onderscheid ik de zwarte afgebladerde boeg: De Reuzeninktvis. In de verte zie ik onze oude baas rondlopen op het dek, fluitend

en in zichzelf grinnikend. Ik denk dat ik de mufte geur van oude koffie en sigarettenrook van hier kan ruiken. Hij was altijd al mager, nu lijkt hij wel doorzichtig. Ooit was hij voor mij een tweede vader, nu slechts een spook op een spookschip.

Dan denk ik terug aan die doodgewone donderdag, afgelopen zomer. Je angstige gezicht toen je je evenwicht verloor. De manier waarop je haar rondreef op het water, overgegeven aan de golven. Het lange wachten. Mijn stem die langzaam aan schor werd en de zon die onderging, onbekommerd. Het had niets weg van de films. ☹

0			1		0		0		
		0							1
	0			1					
0		1				0			
	1	1			1	0		1	0
	0		0						
					0	0		1	
						0			
	1	1			1				0

Sudoku

- Elke rij, elke kolom en elk vak vul je met de cijfers van 1 tot 9.
- Elk cijfer mag slechts één keer gebruikt worden per rij, kolom of vak.

		2		2	3	3	3		
3		2		2			2		1
2	1	3	2	2		2	2	2	3
	2						3		
	2					1	0		
1			2			1	1		2
3	2		2	2			1	2	3
2				2		1			
			3			1	2		
3				3	2		3		3

Antwoorden Veto 8

7	9	5	6	3	8	4	2	1
6	2	1	7	5	4	3	8	9
8	3	4	9	1	2	6	5	7
4	1	2	5	8	7	9	3	6
3	8	9	1	4	6	2	7	5
5	6	7	3	2	9	1	4	8
1	7	3	2	6	5	8	9	4
2	5	8	4	9	1	7	6	3
9	4	6	8	7	3	5	1	2

1	1	0	0	1	0	1	0	1	0
0	0	1	0	1	1	0	1	0	1
1	1	0	1	0	0	1	1	0	0
1	0	0	1	0	1	0	0	1	1
0	1	1	0	1	0	0	1	0	1
0	1	0	1	1	0	1	0	1	0
1	0	1	0	0	1	1	0	1	0
0	0	1	1	0	1	0	1	0	1
0	1	0	1	1	0	0	1	1	0
1	0	1	0	0	1	1	0	0	1

			2	2		2			
2			2			3		3	
3	2		3		1				
	2	2				1	2	3	2
3		1		2		2	1	2	0
2		2				2	3		
3	1		2	0	2				3
3	1					2	3		1
							1		2
3		2	3	2	1		2		

Binaire puzzel

- Vul alle vakjes in met enen en nullen.
- Iedere rij moet hetzelfde aantal enen en nullen bevatten.
- Er mogen niet meer dan twee dezelfde cijfers naast elkaar staan.

7					6			
6	1		4				5	9
		4						
4			3					
				7		9		
				2	1	8		7
		3	7					6
			9	3				
5	4							2

Slitherlink

- Het doel is om kruispunten te verbinden zodat de waarde van elk cijfer gelijk is aan het aantal streepjes (*links*) die errond staat.
- Niet alle punten moeten gebruikt worden.
- Lege vakjes (zonder nummer) mogen met gelijk welk aantal streepjes omgeven zijn.
- De slitherlink is af wanneer er een lus gevormd kan worden zonder kruisingen of aftakkingen.

In 'Dubbel geboekt' vertellen twee prominente figuren over een boek dat hun leven heeft gekleurd. LOKO-voorzitter Bram Schaefer en Stura-voorzitter Toon Robberecht nemen deze keer het stokje over.

tekst: Lore Meesters

illustraties: Célia Delandmeter

Bram Schaefer: *The Person You Mean to Be: How Good People Fight Bias* – Dolly Chugh

The Person You Mean to Be verwijst naar het kernidee van Chugh's boek: meestal proberen we juist te handelen op vlak van inclusiviteit, maar vaak doen we het toch nog fout. 'In elk hoofdstuk schetst de auteur een concrete situatie, waaruit blijkt dat het niet altijd even simpel is om inclusief te handelen als het op het eerste gezicht lijkt. In sommige situaties is er zelfs niet echt een goede optie', vertelt Bram Schaefer.

'The Person You Mean to Be toont waarom het belangrijk is om over inclusiviteit na te denken'

Toch vindt hij het een motiverend boek. 'Het legt heel mooi de moeilijkheden van het thema bloot en het zorgt ervoor dat je er met meer inzicht over gaat nadenken. Naast concrete alternatieven krijg je ook de boodschap mee dat het oké is om nog fouten te maken, maar dat je daaruit moet leren.'

Hoewel hij het boek anderhalf jaar geleden al op aanraden van een vriend las, komt het Schaefer nu als voorzitter van LOKO extra goed van pas. 'Ik coördineer binnen onze organisatie de tak diversiteit, dus het is handig om een goed beeld te hebben van waar dat om draait. Maar meer nog is het fijn om ook vanuit een diversiteits- en inclusiviteitsperspectief te kunnen denken wanneer ik met andere thema's bezig ben, zoals Alma of dopen.'

Volgens Schaefer kan *The Person You Mean to Be* leerrijk zijn voor iedereen, los van de mate waarin ze met diversiteit en inclusiviteit bezig zijn: 'Als je er al aandacht voor hebt, geeft het je concrete tools. Maar als dat nog minder het geval is, toont het boek waarom het belangrijk is om meer over inclusiviteit na te denken.'

Toon Robberecht: *Napoleon: de schaduw van de revolutie* – Bart Van Loo

'Ik weet dat sommige historici het misschien niet met me eens zullen zijn, maar ik ga toch voor *Napoleon* kiezen', begint Toon Robberecht. 'Het is misschien historiografisch niet altijd even omstreden, maar het is wel een erg toegankelijk boek. Je kunt er echt in meegesleurd worden.'

'Napoleon is überromantisch wat zijn liefde voor Joséphine betreft'

Napoleon is zelfs zo meeslepend dat Robberecht er vanuit zijn interesse in de muziekgeschiedenis als musicoloog in duikelde: 'Op de een of andere manier ben ik via literatuur over Mozart bij dit boek terechtgekomen. Ze leefden beiden in de periode rond de Franse Revolutie en die vind ik bijzonder interessant, vooral ook de effecten ervan.'

Voor Robberecht is Van Loo's boek, dat is opgebouwd uit een deel over de Franse Revolutie en deel over Napoleon zelf, een mooie reflectie van de omwentelingen en veranderingen aan het einde van de achttiende eeuw. 'Binnen die dynamieken is Napoleon maatschappelijk onvoorstelbaar relevant.'

Met de kanttekening dat hij geen bewondering heeft voor Napoleon als oorlogsmisdadiger, vertelt Robberecht: 'Napoleon is een extreem gelaagd en interessant figuur. Naast zijn socio-politieke daden en verwezenlijkingen is hij bijvoorbeeld ook heel open over zijn liefde voor Joséphine. Hij twijfelt of zij hem wel zo graag ziet als hij hoopt en is wat dat betreft überromantisch, op een Beethoveniaanse manier.' Daar duikt nog een muzikale tijdsgenoot op.

Om af te sluiten geeft Robberecht nog een bonus voor de reisliefhebbers mee: 'Het boek heeft Parijs nog tien keer zo aantrekkelijk gemaakt. (lacht)'

Cultureel eetgoed

Rwanda: Ibutoki

'Cultureel eetgoed' brengt gerechten van over heel de wereld naar je kotkeuken. Dit recept laat je proeven van de must-have van elk Rwandees familiefeest.

tekst: Lore Meesters
beelden: Lore Meesters

Ingrediënten voor 5 personen

- 5 bakbananen (groen + ingevroren)
- een handvol spinaziebladeren met stengel
- 1 paprika
- 800g bruine bonen in blik
- 2 potjes tomatenconcentraat van 70g
- 400g tomatenblokjes
- 2 grote eetlepels pindakaas
- 380g rijst
- chapati (Indiaas flatbread) (optioneel)
- 5 teentjes look
- 5 ajuinen

Kruiden

- 1 rode peper
- peper, zout, paprikapoeder, chilipoeder, tijm en gemberpoeder naar smaak

'De Rwandese keuken bestaat vooral uit veel kenmerkende ingrediënten', vertelt Laetitia Ufiteyezu. Een aantal belangrijke daarvan zijn bonen, bananen, zoete aardappel en maniok. Die keren ook terug in de typische gerechten zoals *isombe*, fijngestampte maniokbladeren, of *ubugari*, een deegbal van maniokbloem. Vlees wordt in Rwanda traditioneel niet zo veel gegeten, omdat het te duur is.

'De Rwandese keuken bestaat dus eigenlijk uit wat je op je eigen plantage kan kweken. Dat zijn meestal ingrediënten die rijk aan voedingsstoffen, maar wel erg droog zijn', legt Laetitia uit. Hoewel haar ouders meer dan tevreden zijn met simpelweg die gekookte groenten, voegt ze er zelf liever een saus aan toe om het eten wat minder droog te maken.

Op feesten worden al die verschillende ingrediënten klaargemaakt en gepresenteerd op een buffettafel. *Ibutoki*, hun geliefde bakbananen, mogen daarbij zeker niet ontbreken. 'Als er geen *ibitoki* is, is het feest niet geslaagd', lacht Laetitia. Hoe onmisbaar de bakbananen in Rwanda ook mogen zijn, in België zijn ze moeilijk te vinden. De ouders van Laetitia rijden regelmatig naar Brussel om een voorraad in te slaan.

Voor dit recept kan je bakbananen vinden in de Méditerranée in Kessel-Lo. Mocht je er toch geen op de kop kunnen tikken – of mocht je niet zoveel moeite willen doen – kan je de saus ook gewoon bij je rijst doen. De bakbananen zelf kan je dan vervangen door witte zoete aardappel, die je op dezelfde manier kan bereiden.☺

Bereiding (40 minuten)

1. Vul een grote kookpot met water en zout. Zet de nog bevroren bakbananen in het water en breng aan de kook. De bananen zijn klaar wanneer de schil opspringt en je ze er makkelijk af kan halen. Ze mogen niet papperig zijn. Pel de bananen wanneer ze klaar zijn en leg deze even aan de kant.
2. Snij twee ajuinen, de paprika, de spinaziebladeren en de look in kleine stukjes. Snij de overige drie ajuinen in reepjes.
3. Kook de rijst volgens de instructies op de verpakking en zet hem daarna nog even opzij.
4. Neem voor de saus een grote pot en bak de gesnipperde ajuinen glazig in een scheut olie.
5. Voeg de pindakaas en het tomatenconcentraat toe en meng goed. Vul drie keer een leeg blikje tomatenconcentraat met water en verdun de saus ermee.
6. Doe de tomatenblokjes, de spinazie en de paprika bij de saus. Voeg daarna de rode peper toe en kruid de saus naar smaak.
7. Laat de saus even doorkoken. Roer regelmatig om.
8. Fruit de reepjes ajuin glazig in een pan. Doe de uitgelekte bonen erbij en laat op een zacht vuur opwarmen.
9. Voeg de bananen toe aan de saus wanneer die klaar is. Let erop dat je saus niet te lopend is. Laat nog even doorkoken.
10. Neem een velletje chapati en bereid zoals aangegeven op de verpakking.
11. Presenteer alles samen op een bord.

'Recent wilden bepaalde politieke krachten de EU verlaten. Vandaag is dat niet langer het geval'

Roberta Metsola is sinds januari 2022 de voorzitter van het Europees Parlement. Haar bakermat is Malta, een van de kleinste lidstaten van de EU. 'De EU is vandaag sterker dan toen de oorlog in Oekraïne uitbrak.'

tekst: [Xhoana Memçaj](#) en [Elien Stouten](#)
beelden: [Daïna Le Lardic](#) (Europees Parlement)

Ondanks de drukke agenda van Roberta Metsola, maakt ze tijd vrij om voor *Veto* enkele actuele topics te bespreken. De beëindiging van de oorlog in Oekraïne als topprioriteit, het spook van extreem-rechts populisme dat door Europa waart en de rol van de EU tussen hedendaagse grootmachten: niets blijft onbesproken.

De oorlog in Oekraïne en de energiecrisis hebben het belang van Europese samenwerking aangetoond voor de stabiliteit van het continent. Hoe kunnen de lidstaten die samenwerking onderling versterken, terwijl euroscepticisme en extreemrechtse, populistische partijen de kop opsteken?

Roberta Metsola: 'Allereerst, ik had nooit verwacht dat er opnieuw oorlog zou uitbreken op ons continent; die heeft de geopolitieke situatie compleet gewijzigd. Het beëindigen en winnen van deze oorlog door Oekraïne blijft de eerste prioriteit van de EU. Onze inspanningen om dat te bereiken, kunnen we op geen enkel moment verzaken. We moeten Oekraïne blijven steunen, zowel op financieel, politiek, humanitair als militair vlak.'

'Ik geloof niet dat het euroscepticisme gelegitimeerd is'

'Deze crisis heeft ongetwijfeld een meer verbonden EU geschapen. We hebben de gemeenschappelijke dreiging het hoofd geboden met een nooit eerder geziene snelheid en eensgezindheid.

Terwijl we Oekraïne steunen, hebben we beslissende stappen ondernomen in de vermindering van onze energieafhankelijkheid van autocratische, derde landen.'

'De EU is vandaag dus sterker dan op 24 februari 2022 (*de dag waarop de oorlog in Oekraïne uitbrak, red.*). Er is grote publieke steun voor onze collectieve reactie. Dat zien we in het Europees Parlement, waar er een quasi-unanimititeit is voor al onze beslissingen ten voordele van Oekraïne.'

Vormen extreemrechtse partijen dan nog een bedreiging voor de interne samenwerking van de EU?

'Enkele jaren geleden suggereerden een aantal politieke krachten dat het aangewezen was om de EU te verlaten. Vandaag is dat niet langer het geval.'

'Een meerderheid van de EU-bevolking wil meer EU; een steeds toenemend aantal landen ziet de EU als een baken van hoop, vrede en vrijheid, en wil dan ook toetreden tot de EU. Bijgevolg zou ik zeggen dat de verschillende crisissen die de EU de afgelopen 15 jaar heeft doorstaan ons alleen maar sterker hebben gemaakt in plaats van ons te verzwakken.'

'Het Europees Parlement is een plaats voor debat en uiting van verschillende standpunten. Maar over de kernpunten heerst een sterk en constructief pro-EU centrum.'

Critici stellen dat de EU een bureaucratische en inefficiënte organisatie is. Kan de EU de roep om een federale beslissingsstructuur aan te nemen blijven weerstaan in de toekomst? Of is het wenselijker om te evolueren

naar een model, gelijkaardig aan dat van de Verenigde Staten van Amerika?

'Ik heb een afwijkende mening over deze kwestie en ben ervan overtuigd dat de EU een succesverhaal is. We moeten daarvoor alleen maar kijken naar alles wat we de afgelopen 70 jaar hebben verwezenlijkt. Zo hebben we recentelijk serieuze, globale uitdagingen zoals bijvoorbeeld de COVID-19-pandemie het hoofd geboden.'

Welke factoren verhinderen een efficiëntere werking van de EU?

'Er zijn evidente verschillen tussen de EU en de VS: de EU telt 27 lidstaten met verschillende talen, alsook verscheidene politieke, sociale en culturele contexten. We moeten onszelf niet vergelijken met andere landen, maar blijven werken aan een sterkere en betere EU. We moeten eerlijk zijn over onze successen en onze mislukkingen, zodat we daaruit kunnen leren.'

Wat is volgens u de oorzaak van euroscepticisme? Hebben recente politieke uitdagingen, zoals immigratie en de pandemie negatieve gevoelens tegenover de EU aangezwengeld?

'Er zijn verschillende oorzaken van euroscepticisme, die vaak gelinkt worden aan populisme, de valse hoop op gemakkelijke oplossingen en desinformatie. Desondanks geloof ik niet dat het euroscepticisme gelegitimeerd is: Europa is een betere plaats dan het 70 jaar geleden was.'

Hoe kunnen lidstaten euroscepticisme tegengaan in hun eigen nationale beleid?

'We moeten beter communiceren over de voordelen van EU-burgerschap en een constructief,

pro-Europees centrum consolideren in de politieke arena. Dat vereist leiderschap.'

'We moeten het debat over de EU leiden in plaats van het onder de mat te vegen'

'We hebben mensen nodig die de politieke moed hebben om uitdagingen aan te pakken en ze te transformeren tot een positieve katalysator van verandering en versterking van onze Unie. Daarom moeten we het debat leiden in plaats van het onder de mat te vegen. Wees trots op en ijver voor Europese acties, waarden en verwezenlijkingen.'

Landen zoals Polen en Hongarije botsen met de EU omdat nationaal beleid, bijvoorbeeld over LGBTQ+-rechten, ingaat tegen de Europese waarden. Hoe kan de EU het hoofd bieden tegen aan discriminatoire maatregelen van haar eigen lidstaten?

'Ik wijs niet graag met het vingertje naar individuele lidstaten. Elke situatie moet in haar eigen context worden bekeken. Natuurlijk willen we verbetering. Het Europees Parlement zal altijd een bondgenoot zijn van elke lidstaat die de rechtsorde, de persvrijheid en het gevecht tegen corruptie respecteert en serieus neemt.'

'De rechtsorde vormt de basis van onze verdragen. Het is dan ook uitermate belangrijk dat alle lidstaten zich houden aan de verdragen, die ze tekenden toen ze toetraden tot de EU. De EU heeft een uitgebreid beschermingsmechanisme van die rechtsorde. Sinds 2021 bestaat er namelijk een bijkomend systeem dat optreedt wanneer een

schending van de fundamentele beginselen de financiële belangen van de EU schaadt.'

Landen zoals China, Rusland en de VS worden steeds belangrijker, economische wereldspelers. Welke positie neemt de EU in tussen zulke grootmachten?

'China is een belangrijke, globale actor, en er is veel ruimte voor verbetering in de relatie China-EU. Hetzelfde geldt voor eerlijke rapportering betreffende omgang met mensenrechten, gaande van Poetins onwettige agressie tegenover Oekraïne, tot de behandeling van de Oeigoeren als minderheid in Taiwan, Tibet en China.'

'We moeten onze bevoorradings- en onderaannemingskettingen herbekijken, zodat we geen bijkomende afhankelijkheden creëren ten aanzien van China'

'Met betrekking tot handel dienen we meer te streven naar wederkerigheid. We horen onze bevoorradings- en onderaannemingskettingen te herbekijken, zodat we geen bijkomende afhankelijkheden creëren ten aanzien van China. De Russische invasie heeft ook het belang van samenwerking tussen de EU en de VS aangetoond, aangezien beide kernspelers zijn in de "alliantie van de wereldse democratieën".'

Kunnen we onze rol op het wereldtoneel kwijtspelen? Zouden investeringen in een Europees leger en defensie de globale positie van de EU kunnen verzekeren op lange termijn?

'De agressie van Rusland tegenover Oekraïne heeft ons getoond dat we snel stappen moeten ondernemen in ons gedeelde veiligheids- en defensiebeleid. Het Europees Defensiefonds (EDF) is een goede start, maar op zichzelf onvoldoende. Het EU-budget moet ons kerninstrument worden.'

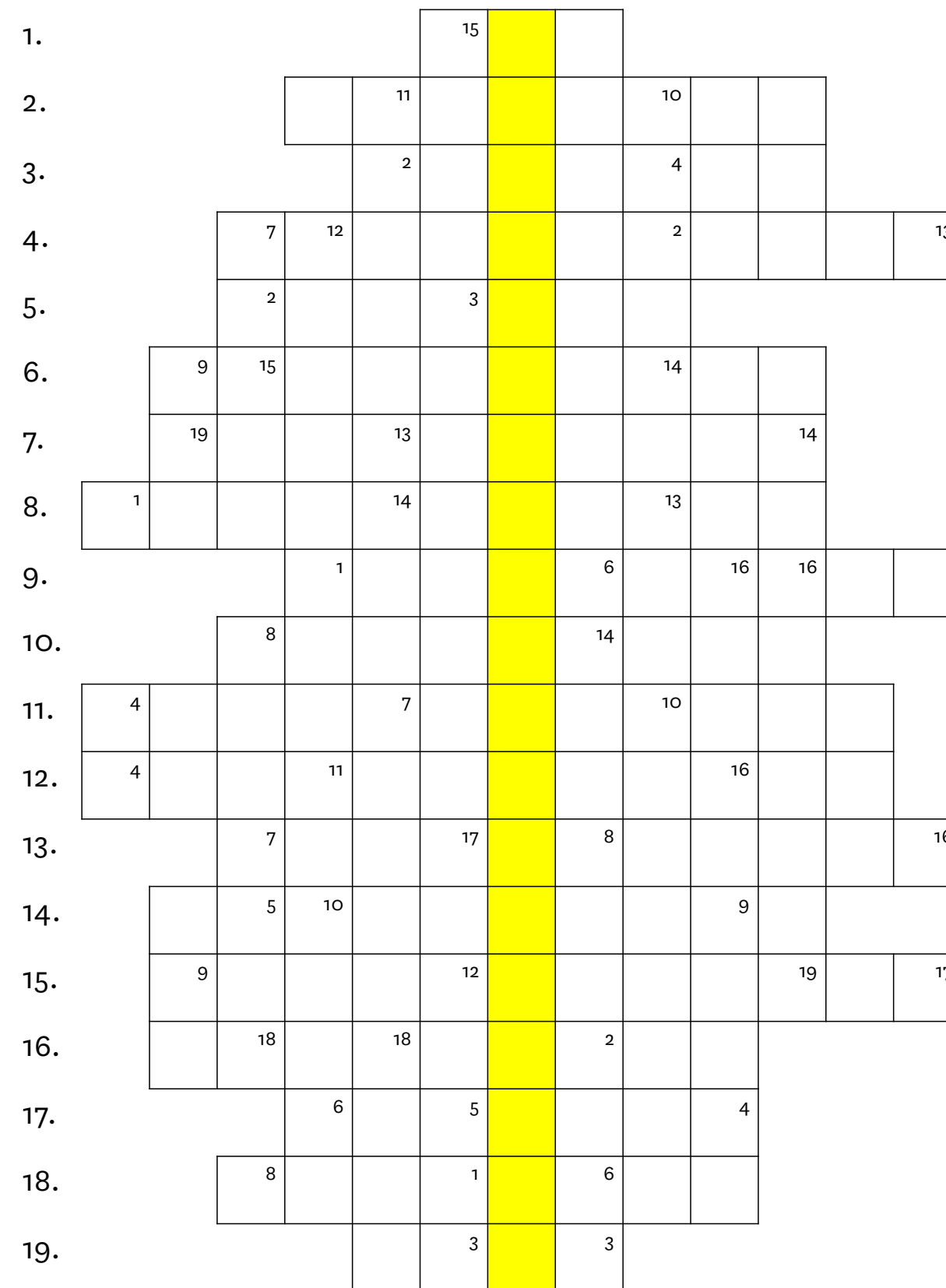
'Daarnaast is het cruciaal dat de neuzen van alle lidstaten in dezelfde richting wijzen. Dat betekent dat we beter gebruik moeten maken van onze defensie-uitgaven en duplicatie moeten voorkomen. We moeten onze banden met de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) aanhalen en samenwerken in plaats van wedijveren.'

Recent is corruptie in het Europees Parlement aan het licht gekomen. Hoe kon dit gebeuren binnen het kader van de EU?

'Vanaf de eerste kennisname van het voorval heeft het Europees Parlement er alles in zijn macht aan gedaan om te assisteren in het onderzoek. Dat zullen we blijven doen. Er zal geen strafeloosheid zijn; niets zal onder de mat worden geveegd. We doen er alles aan om het vertrouwen in onze instellingen herop te bouwen'

'Momenteel werken we aan de implementatie van een uitgebreid pakket van hervormingen. Dat zet in op een versterking van de parlementaire middelen inzake transparantie, ethiek en procedures, alsook de verbetering van onze werkrelaties met derde landen. We moeten firewalls en alarmbellen installeren.'

SJARELS CRYPTO

OPGAVE

1. Verwarde Balt (3) **2.** Keukengerei van een dief (8) **3.** Beruiten (7) **4.** Volledig wit zien (11) **5.** Protesteren tegen de cafébaas (6) **6.** Ik geef je een halssnoer / paarlmoer en zilver (10) **7.** Mijn vingers zijn korter, maar mijn... (10) **8.** Gebit van een haai (11) **9.** Iemand die de weg vraagt (10) **10.** Wens van een jonge wielrenner (9) **11.** brief voor Jambon (12) **12.** Jassenwasser (12) **13.** Gesprek tussen Sinterklaas en Roetpiet (11) **14.** Daar koopt Peter Parker zijn tomaten (10) **15.** Meubelbaas (12) **16.** Natte slaapplek (9) **17.** Gepekeld lichaamsdeel (7) **18.** Slimmer worden (8) **19.** Slappende vogel (4)

Ontdek Jezus, begin niet bij de grot

Toon is een extreem gelaagd en interessant figuur. Naast zijn socio-politieke daden en verwezenlijkingen is hij bijvoorbeeld ook heel open over zijn liefde voor Luc Sels. Hij twijfelt of Sels hem wel zo graag ziet als hij hoopt en is wat dat betreft überromantisch, op een Beethoveniaanse manier.

(Zijn oorlogsmisdaden moet je hem wel vergeven.)

Navraag met Conner Rousseau 2.0

Er zijn geen vijf studenten die wakker liggen van nachtlawaai. They couldn't care less.

VRTNWS vond een kot met huurprijs €272

Huurprijzen voor standaard studentenkoten van universiteiten

	2022-2023	2023-2024	stijging
Vrije Universiteit Brussel	€372	€408	10%
Universiteit Gent	€321	€357	11%
Universiteit Antwerpen*	€230	€281	22%
Katholieke Universiteit Leuven	€215	€272	26%

Bewoner bleek ene Harry P. te zijn

Anti-wokeplatform blijft niet bij de pakken zitten. Hypatia opent nieuw restaurant voor hun meetings.

Slaapprobleem bij studenten is eindelijk aangekaart. Maar hoe zit het met de koeien?

WHO IS THE ULTIMATE CHAD?

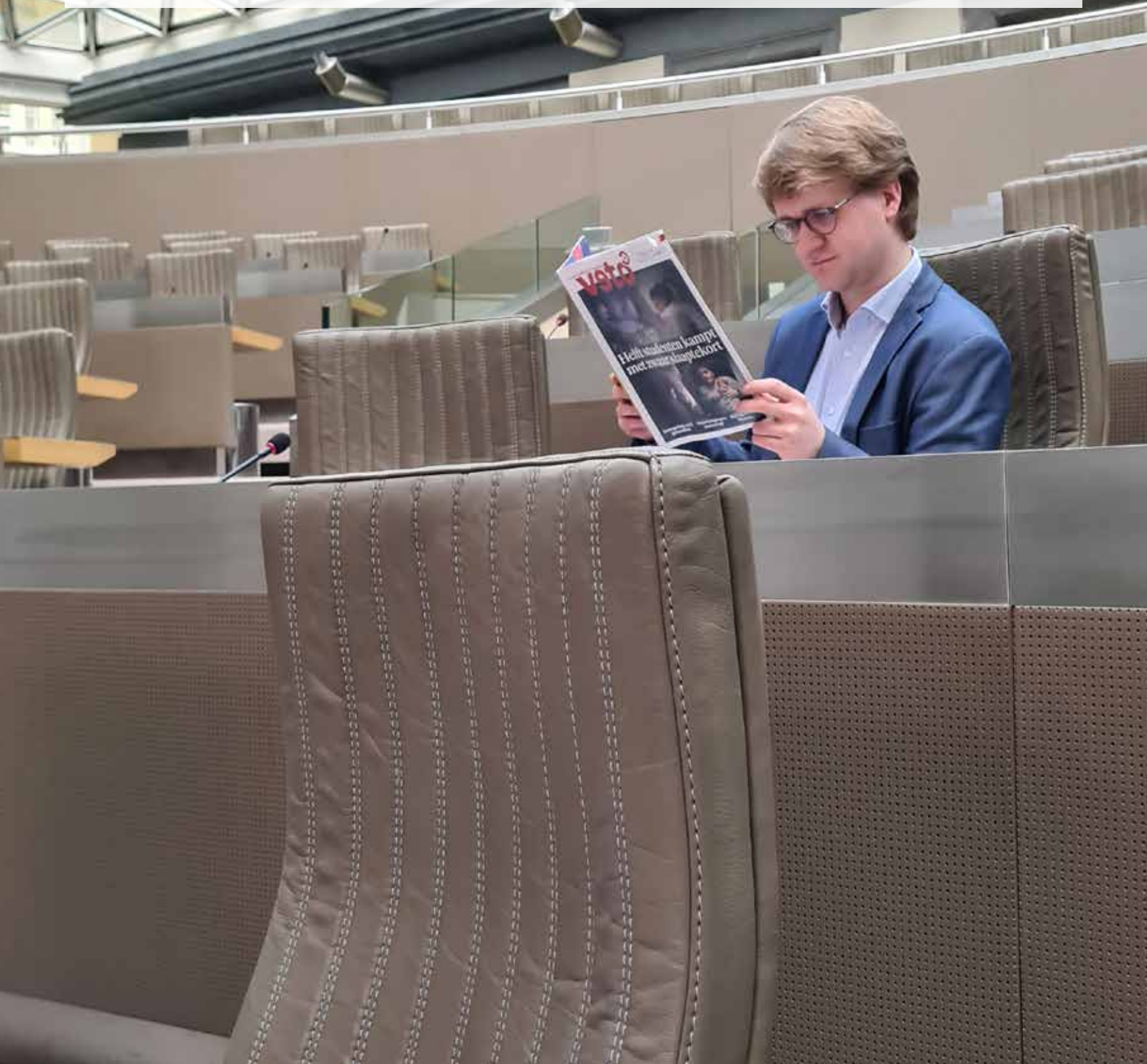
Ik die mijn kotgenoten om 1 uur 's nachts vraag aub wat stiller te zijn

Mijn kotgenoten

Iedereen leest Veto.

Maar wist je dat ook iedereen eraan kan meewerken?

Veto zoekt schrijvers, tekenaars, fotografen, nalezers, interviewers, moppentappers, videomakers...

Heb je interesse? Kom naar een van onze **vergaderingen** (elke donderdag om 20u) in 's-Meiersstraat 5.

Of stuur een mailtje naar veto@veto.be.